Ազգ
Azg armenian daily
6 մարտ 2004 Շաբաթ 40 (2965)

Մելգոնյան վարժարանը փակվում է

Շրջանավարտները դիմադրում են

Կիպրոսի Մելգոնյան կրթական հաստատությունը ղեկավարող կազմակերպության՝ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության մի ներկայացուցիչ հայտարարել է, որ 78-ամյա դպրոցը փակվելու է վերջնականապես եւ այժմ միջոցներ են ձեռք առնվում դպրոցում ներկայումս սովորող ավելի քան 200 աշակերտներին այլ դպրոցներում տեղավորելու համար, «Ազգ»-ին գրում է Մասիս Տեր-Քարբողը Նիկոսիայից: Տեղական անգլերեն «Սայփրըս ուիքլի» թերթում ուրբաթ օրը լույս տեսած վճարովի հայտարարությամբ ՀԲԸՄիության ամերիկացի ներկայացուցիչ Գորդոն Անդերսոնը հայտարարել է նաեւ, որ Մելգոնյանի կիպրոսցի աշակերտներին հայեցի կրթությունից չզրկելու մտահոգությամբ ՀԲԸՄիությունը «տարբեր լուծումներ է քննարկում»: Ինչ վերաբերում է արտասահմանից եկած աշակերտներին, որոնք մեծամասնություն են կազմում, ՀԲԸՄիությունն օգնելու է գտնելու համապատասխան մակարդակի կրթության այլընտրանքային աղբյուրներ, «քանի որ ՀԲԸՄ-ը հանձնառություն ունի սփյուռքի բոլոր երեխաների հանդեպ»:

Տես # էջ 2

«Հայաստանում արվող սադրիչ հայտարարություններն աննկատ չեն անցնում Վրաստանի համար»

Նման հարցերի մասին պետք է բաց խոսել, առաջարկում է Զուրաբ Ժվանիան

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ,
Թբիլիսի

Մարտի 4-ին Վրաստանի հասարակական կարծիքի ինստիտուտում կազմակերպվել էր հանդիպում նույն հաստատությունում ժամանակին դասախոսություններ կարդացած, իսկ ներկայումս Վրաստանի վարչապետ Զուրաբ Ժվանիայի հետ: Հանդիպման ընթացքում Վրաստանի կառավարության ղեկավարը պատասխանեց մի շարք հարցերի, որ վերաբերում էին ոչ միայն Վրաստանին ու պետության ներքին խնդիրներին, այլեւ Հարավային Կովկասի մյուս երկու երկրների հետ Վրաստանի հարաբերություններին:

Վրաստանի ներքաղաքական խնդիրների առումով ներկա իրադրության մեջ ամենակարեւոր հարցերը կապված են երկրի տարածաշրջանների հետ: Թե ինչպիսին պետք է լինի դրանց քաղաքականությունը կամ ինչ հարաբերություններ պետք է լինեն տարածաշրջանների եւ Թբիլիսիի միջեւ, ըստ Վրաստանի վարչապետի, իրավիճակը հետեւյալն է: Աջարիայի դեպքում, Զուրաբ Ժվանիայի խոսքերով, Թբիլիսին Բաթումից պահանջում է, որ տարածաշրջանը մտնի միասնական բյուջետային միջավայր:

Շեւարդնաձեի իշխանության ժամանակ Աջարիան, ըստ Ժվանիայի, «օգտվում էր հատուկ արտոնություններից»: «Դա նորմալ է իշխանավարություն ունեցող միավորի համար, բայց այդ ժամանակ Աբաշիձեի կառավարությունը հարկեր չէր վճարում»: Վարչապետի համոզմամբ, կենտրոնական բյուջեն պետք է Աջարիայից գումարներ ստանա: Միեւնույն ժամանակ Զուրաբ Ժվանիան բացառում է խնդրի լուծման ուժային ճանապարհը: Այն հարցին, թե Աջարիայում օբյեկտիվ ընտրություններ անցկացնելու երաշխիքներ կա՞ն, վարչապետը պատասխանեց. «երաշխիքներ գոյություն չունեն»:

Տես # էջ 8

ԱՄՆ պետդեպարտամենտը հերթական անգամ օգտագործել է «ենթադրվող» բառը Հայոց ցեղասպանության առնչությամբ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 5 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԻՆՖՈ: Հայոց ցեղասպանության հարցում Թուրքիայի հետ Միացյալ Նահանգների համերաշխության վերջին օրինակը դարձել է անցյալ շաբաթ պետդեպարտամենտի հրապարակած Թուրքիայի գծով մարդու իրավունքների մասին ամենամյա զեկույցը, որում օգտագործվում է «Օսմանյան Թուրքիայում հայերի ենթադրվող ցեղասպանություն» արտահայտությունը, հաղորդում է Ամերիկայի հայկական ազգային կոմիտեն /ANCA/:

Վերջին տարիներին ԱՄՆ պետդեպարտամենտը հետ է կանգնել 1982 թվականի իր քաղաքականությունից, երբ բացեիբաց բարձրացնում էր Հայոց ցեղասպանության հարցը: Ընդհակառակը, պետդեպարտամենտի փաստաթղթերում օգտագործվում են խուսափողական եւ ոչ ճշգրիտ բնորոշումներ, եւ ԱՄՆ պետդեպարտամենտի ղեկավարները ոչ մի միջոցառում չեն ձեռնարկում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման ուղղությամբ, այն հիմունքով, որ դա կարող է խանգարել Թուրքիա-ԱՄՆ հարաբերություններին, կամ դեռ ավելին, «հայ-թուրքական հարաբերություններին»: ANCA-ի գործադիր տնօրեն Արամ Համբարյանի խոսքերով, կազմակերպությունը խորապես մտահոգված է այն բանի առնչությամբ, որ ԱՄՆ պետդեպարտամենտը հերթական անգամ օգտագործել է «ենթադրվող» բառը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ: Ոչ մի պատմական հիմք չկա այդ բառն օգտագործելու համար, նշել է նա:

ՇՆՈՐՀԱՎՈՐ ՄԱՐՏԻ 8

Տոնից երբեք չենք հրաժարվի

Հայ կանայք ոչ մի կերպ մարտի 8-ից չհրաժարվեցին: Տղամարդիկ նույնպես: Մի քանի տարի մարտի 8-ը Հայաստանում պետականորեն ընդունված տոն չէր, սակայն շարունակում էին տոնել: «Ամբողջ կյանքում տոնել ենք, ինչպե՞ս հրաժարվեինք: Առավոտյան որ արթնանում ես, շնորհավորանքի ես սպասում, հո մեկ տարում չէի՞նք հրաժարվի սովորույթից», ասաց Նարինեն:

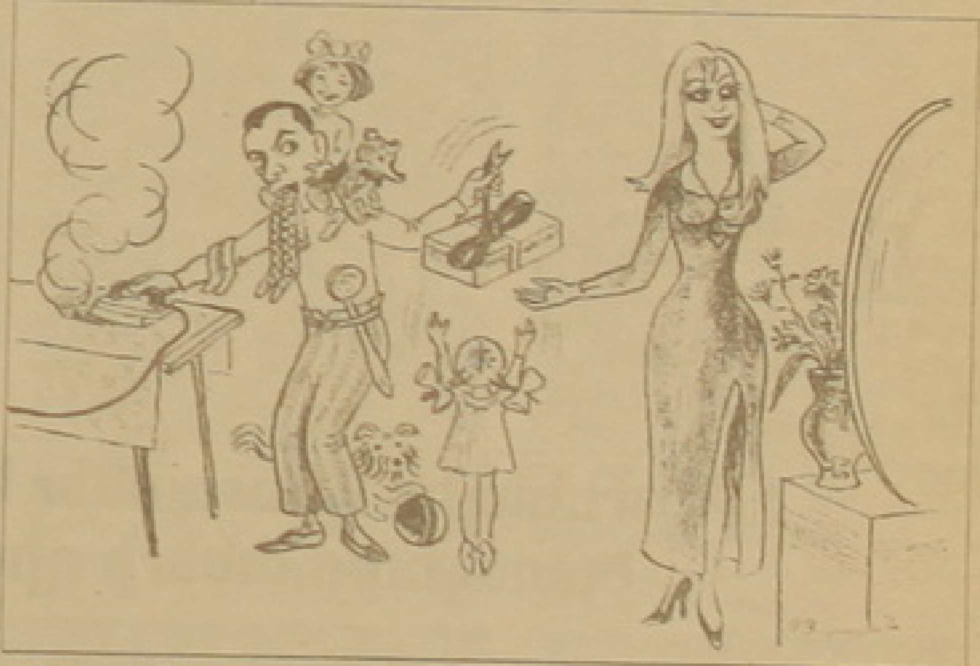

Հոգեբաններն ասում են, որ ընդհանրապես տոներից մարդիկ դժվարությամբ են հրաժարվում, ավելի հեշտ է տոնի իմաստը փոփոխել: Մարտի 8-ն առաջին անգամ նշել են Նյու Յորքում, մանածագործուհիները՝ որպես իրենց իրավունքների պաշտպանության օր: Հետո խորհրդային կարգերն այն ընդունեցին որպես Կլարա Ցետկինի ծննդյան օր եւ դրանով պայմանավորեցին տոնի գոյությունը: Այսօր ՀՀ կառավարության որոշմամբ մարտի 8-ը կանանց տոնն է:

«Են թվերին ամեն տարի դասարանս ինձ բացիկ էր նվիրում, այնքա՜ն գեղեցիկ մաղթանքներ էին գրում», հիշեց ընկեր Հարությունյանը, որ 40 տարի դպրոցում ուսուցչուհի էր աշխատել: Հիմա ժամանակները փոխվել են, այդ հաճելի ավանդույթը խախտվել է, կարծես պարտադիր լինի, ամեն անգամ աշակերտներից գումար են հավաքում, սուրճի բաժակ, ծաղիկ գնում: Բա դա գեղեցի՞կ է. ես ոչ մի անգամ չեմ վերցնում, ասում եմ՝ հո դո՞ւք չեք աշխատել այդ գումարը»:

Չնայած Մարտի 8-ը կանանց տոն է, երիտասարդ աղջիկներն էլ չեն հրաժարվում դրանից: Դպրոցականները հիմնականում խնջույքներ են կազմակերպում, դասընկերներից փոքրիկ ծաղկեփունջ, նվերներ ստանում: Երիտասարդների համար տոնը հիմնականում երեկոյան ժամերին է սկսվում: Գնում են դիսկոտեկներ, սրճարաններ: Վերջիններս էլ միջոցառումներ են կազմակերպում, թանկացնում գնացուցակը: «Շոու-ծրագիր ենք պատրաստել, մուտքի տոմսն էլ 4000 դրամից 6000 կդարձնենք», ասաց համալիրներից մեկի ղեկավարը:

Ամենաընդունված նվերներից է ծաղկեփունջը: Ծաղկավաճառներն ասում են, որ տոնին հիմնականում ընդունված է գարնանային ծաղիկներ նվիրել: «Շատ են գնում նարգիզ, կակաչ», ասաց ծաղկի մասնագետ Մարասը, «հիմնականում փնջեր չենք պատրաստում, այս ծաղիկները չեն սիրում իրենց գեղեցկությունն ու հմայքը կորցնել»:

Մի բան, որ կարեւոր է կնոջ համար նույնպես: Սիրելի կանայք, միշտ հմայիչ մնացեք: Շնորհավոր Մարտի 8:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ՏԱՄԱՌՈՍ

Ֆրադկովը պատրաստ է «հարվածային աշխատանքի»

ՄՈՍԿՎԱ, 5 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պետդուման այսօր համաձայնություն է տվել ՌԴ նախագահին Միխայիլ Ֆրադկովին նշանակելու ՌԴ կառավարության նախագահ: Այդ որոշումը պաշտպանել են 352 պատգամավորներ, «դեմ» են քվեարկել 58-ը եւ 24-ը ձեռնպահ են մնացել: Պատասխանելով լրագրողների այն հարցին, թե ինչպես է ինքը պատրաստվում նշել «իր այսօրվա հաղթանակը», Ֆրադկովը պատասխանել է՝ «Հարվածային աշխատանքով»:

Ռուսաստանի շուկաներում սննդամթերքի 30-50 տոկոսը կեղծված է

ՄՈՍԿՎԱ, 5 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի շուկաներում սննդամթերքի 30-ից մինչեւ 50 տոկոսը կեղծված է: Այդ մասին այսօր հայտնել է ՌԴ ներքին գործերի նախարարության սպառողական շուկայի ոլորտի իրավախախտումների դեմ պայքարի բաժնի պետ Գենադի Ցարապկինը: Նա նշել է, որ ամենից հաճախ իրավապահ մարմինները հայտնաբերում են կեղծված պահածոներ եւ սիգարետներ. «այդ արտադրանքի կեսից ավելին թողարկվում է ընդհատակյա տնայնագործական արտադրամասերում», ավելացրել է նա: Ցարապկինն ընդգծել է, որ «մսի պահածոների մեջ վաղուց արդեն միս չկա, իսկ խտացրած կաթի մեջ՝ կաթ»: «Այդ խմբի պահածոների 80 տոկոսը ոչ մի ստանդարտի չի համապատասխանում», հայտնել է նա:

Ազգագրության թանգարանի կոլեկտիվը վրդովված է

Մշակութային առաջնակարգ օջախը կազմալուծման վտանգի առաջ

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Սարդարապատի հերոսամարտի տարածքում տեղավորված, արդեն քառորդդարյա պատմությամբ Հայաստանի ազգագրության պետական թանգարանում ցուցադրվում եւ ուսումնասիրվում են մեր մշակութային ժառանգությանը վերաբերող սրբազան մասունքներ: Այն հաշվվում է հանրապետության առաջնակարգ թանգարանների առաջին քառյակում: Միայն այս տարի թանգարանն ընդունել է 14 հազար 500 այցելու: Այսօր այստեղ աշխուժորեն շարունակվում են նաեւ գիտահետազոտական եւ գիտահավաքչական աշխատանքները:

Այս օրերին, սակայն, Ազգագրության պետական թանգարանի կոլեկտիվը խիստ վրդովված է, հաստատության պատերի ներսում շիկացած մթնոլորտ է: Թանգարանի աշխատակիցների հավաստմամբ, առանց գիտական անձնակազմի կարծիքը հաշվի առնելու, այստեղ իրականացվում են թանգարանը կազմալուծելու, քանդելու եւ իբրեւ զինուժի թանգարան վերամասնագիտացնելու աշխատանքներ: Փորձելով խորամուխ լինել այս անսովոր հիմնախնդրի էությանը «Ազգ»-ը ներկայացնում է բարիկադի երկու կողմերի ներկայացուցիչների կարծիքները:

Տես # էջ 3

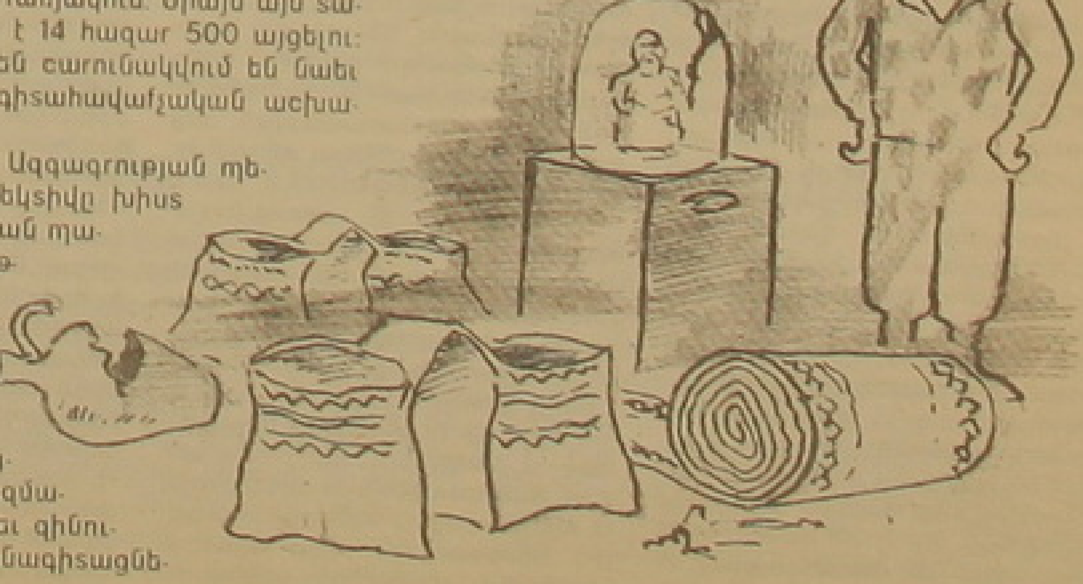

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Երբ մտավորականների առաջին հավաքին ԵՊՀ ֆիզիկայի ֆակուլտետի ակադեմիկոսներից մեկը մագիստրանտներին եւ ասպիրանտներին բանակ զորակոչելու օրենքի նախագծի մասին խոսելիս հայտնեց, թե արդեն ստորագրություններ են հավաքում ու շուտով ուսանողությունը դուրս է գալու, շատերին անհավանական թվաց: Որովհետեւ ճահճացած ու մտածողությամբ, անհատական մոտեցումներով: Իրականում նրանց գերակշիռ մասի մտածողությունը ստերեոտիպային, նեղմիտ, երբեմն էլ գավառական է, հիշում է դաստիարակությունը, հետաքրքրությունները շրջանակված են զուտ կենցաղային ցանկություններով:

Վերջին օրերի մեր ուսանողության տրտմելը (հիմնավո՞ր է, թե՞ կազմակերպված, խնդիրը սա չէ) ինչ-որ վոր կլինի, երբ ձեւավորվի երիտասարդության կայուն նկարագիր, երբ նրանք պատրաստ լինեն արժեւորելու ազգային-հասարակական ուրիշ խնդիրներ նույնպես, այսինքն սեփական շահագրգռվածությունը վերածվի հանրային-ընդհանրականի:

Նկատենք նաեւ ուսանողության կողմից որեւէ քննարկման, ելույթի, հանդիպման ժամանակ ընդհան-

Երիտասարդությունը՝ հասարակական ակտիվությամբ

համակերպվողական մեր բնույթը, ցավոք, արմատավորել է այն կարծիքը, թե հասարակությունը հոգեվարք է ապրում, քանի որ իշխող հոգեբանությունն անտարբերությունն է: Իսկ ամենացավալին այն է, որ երիտասարդության հետ հույսեր չենք կապում: Այսօրվա երիտասարդության ընդհանուր վարք ու բարքին, նրանց խոսակցություններին հետեւելով մռայլ կանխատեսումներից բացի ոչինչ չէր մնում անել: Խոսում են կոտրված, տարօրինակորեն վերածված բառակապակցություններով, բուհական ուսանողությունը անգաղափարական, անհաղորդ հասարակական-քաղաքական մեր կյանքին, հակված մրցարշավ-դիսկոտեկային հաճույքների մխրճված փողոցային, բակային «ռազբորկաների» մեջ: Մինչդեռ թվում էր 18-20 տարեկաններն այսօր ամենաառաջադեմ գաղափարների կրողները պիտի լինեին՝ ազատ չափով փոխեց նման կարծիքները: Հրապարակային ելույթների, հեռուստատեսային բանավեճերի, հանդիպումների ժամանակ նրանք միանգամայն այլ կեցվածքով երեւացին՝ սկզբունքային, նպատակային, հասարակական ակտիվությամբ, եւ կարեւորը մտածողության անկաշկանդվածությամբ: Այսօրվա նրանց հուզող որոշակի խնդիրներից վերացարկվելով, մտքի այդ ազատությունն է հենց ողջունելին իրենց իրավունքների համար պայքարելու գիտակցումը: Կարծում ենք անհատական հատկանիշների զարգացումն է, որ հնարավորություն կտա ունենալ մտքի ստեղծագործ ազատություն, որը եւ զարգացման երաշխիքն է:

Եվ առավել հաշվի նստում են ոչ թե ճորտական հոգեբանության, այլ առողջ դատողության, ազատության, արժանապատվության հետ: Ուսանողության նման կեցվածքն, իհարկե, առավել արդյունարապես քամահրական վերաբերմունք չի եղել հայոց բանակի նկատմամբ, դժգոհությունը վերաբերել է զուտ գիտական-ուսումնական պրոցեսը չընդհատելուն: Ինչի մասին կարող է խոսք լինել, 1998 թ. ազատատենչ ոգու, ղարաբաղյան ազատամարտի տարիների ծնունդ հայոց բանակի նկատմամբ, որի ակունքներում կանգնած են եղել անուրանալիորեն անձնվեր մարդիկ, վարկաբեկելու միտում բնավ չի կարող լինել եւ չի եղել (հզորացնելու, մարտունակ դարձնելու, բարոյականացնելու): Սույն խնդիրը դիտարկվում էր մեկ այլ հարթությամբ. արդյոք այդքան անհրաժե՞շտ է իրապես գիտության ուղին բռնած սակավաթիվ երիտասարդներին բանակ զորակոչելը:

Համենայնդեպս, այս դեպքում կարեւորը երիտասարդության հասարակական ակտիվությունն էր:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Էլեկտրոնային վճարումներ կոմունալ ծառայությունների դիմաց

Հայաստանի քաղաքացիները այսուհետեւ հնարավորություն կունենան «Արքա» քարտերով ինտերնետի միջոցով էլեկտրոնային վճարումներ իրականացնել: Նոր ստեղծված համակարգի միջոցով հնարավոր կլինի վճարել հեռախոսի, էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրամատակարարման դիմաց: Հնարավոր է այս կերպ ձեռք բերել նաեւ «Արմենտելի» հիփ քարտեր եւ «Արմինկոյի» ինտերնետային քարտեր, գնումներ կատարել համապատասխան սարքավորումներ ունեցող խանութներում:

Երեկ ՀՀ կենտրոնական բանկում ներկայացվեց նոր ներդրված համակարգը եւ դրանից օգտվելու ձեւը: ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանը կարեւորեց համակարգի նշանակությունը, ասելով, որ այն կնպաստի անկանխիկ գործարքների իրականացման ենթակառուցվածքի ընդլայնմանը եւ էլեկտրոնային առեւտրի զարգացման համար միջավայրի ստեղծմանը: Նա հայտնեց, որ ներկայումս մեր շուկայում շուրջ 50 հազար պլաստիկ քարտեր կան, որոնց գերակշիռ մասը «Արքա» քարտերն են: Ըստ ԿԲ նախագահի, նոր համակարգը համապատասխանում է միջազգային չափանիշներին եւ ունի պաշտպանական հուսալի ապահովում: Ինտերնետի միջոցով վճարումների իրականացումը հնարավոր է դարձել ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի (UNDP-ՄԱԶԾ) աջակցության շնորհիվ:

Իր հերթին Հայաստանում ՄԱԿ-ի մշտական համակարգող եւ ՄԱԶԾ մշտական ներկայացուցիչ Լիս Գրանդեն նշեց, որ համակարգը ծավալվելու է երկու փուլով: Առաջին փուլը կավարտվի այս տարեվերջին, երբ քաղաքացիները հնարավորություն կունենան ցանցում էլեկտրոնային գնումներ կատարել: «Արքա» ընկերության տնօրենը եւս հավաստեց, որ 3-6 ամիս անհրաժեշտ կլինի խանութներն այդ ծրագրով ապահովելու համար:

Տեղեկացվեց նաեւ, որ առայժմ ինտերնետի միջոցով վճարումները եւ գնումները հնարավոր է կատարել միայն «Արքա» քարտերի միջոցով, իսկ հետագայում բանկերի համաձայնության դեպքում VISA եւ MASTER քարտերով: Եւս մեկ կարեւոր հանգամանք. նոր համակարգից օգտվելիս բանկերը հաճախորդներից ծառայության վճար չեն վերցնում:

Ա. Մ.

Մելքոնյան վարժարանը փակվում է

Սկիզբը էջ 1

Մյուս կողմից, ինչպես հաղորդում է Մասիս Տեր-Բարթողը, ՀԲԸՄիությունը Նյու Յորքում վարձել է գովազդային Մարքետնել գործակալությունը որպես իր Փի Ար կազմակերպություն՝ Կիպրոսում իր իմիջը բարձրացնելու, դպրոցի փակման ծրագրի դեմ տեղի հայկական համայնքի ընդդիմությունը չեզոքացնելու եւ դպրոցի կալվածքների վաճառքից ստացվելիք գումարները երկրից հեզասահ դուրս հանելու:

Պետք է նշել, որ Կիպրոսի իշխանությունները, քաղաքական բոլոր կուսակցությունները եւ հույն կիպրոսցի նշանավոր անձնավորությունները թիկունք են կանգնում տեղի հայկական համայնքին՝ բաց պահելու Մելքոնյան վարժարանը, որը նրանք համարում են կղզու ազգային ժառանգության ու մշակույթի մաս: Անցյալ ամիս Կիպրոսի կառավարությունը, նախագահ Թասոս Պապադոպուլոսի գլխավորությամբ որոշեց հավելյալ օգնություն տրամադրել Մելքոնյանը Կիպրոսում պահպանելու ջանքերին՝ ի հեճուկս ՀԲԸՄիության Մ. Նահանգներում գտնվող ղեկավարության, որը տակավին մինչեւ վերջերս պնդում էր, որ դպրոցը ծախու չէ:

Իր հերթին, դպրոցի սանուց (շրջանավարտից) միությունը, որը հազարից ավելի անդամ ունի աշխարհի բազմաթիվ երկրներում, գտնում է, որ հարցը չի վերաբերում Մելքոնյանի առաքելության համատեղելիությանը ՀԲԸՄ-ի գլոբալ ծրագրի հետ, քանի որ դպրոցն ունի իր սեփական նպատակներն ու խնդիրները: Այն որպես անջատ հաստատություն էր հիմնադրվել եւ մինչեւ վերջերս ուներ իր տրաստային հիմնադրամը, որը, թվում է, ներծծվել է Նյու Յորքում գտնվող ղեկավարության աշխատանքային միլիոնների մեջ, հայտարարում է շրջանավարտից միությունը, որի ներկայացուցիչներից մեկը չթաքցրեց, որ իրենք Նիկոսիայում հետամուտ են դատական խորհրդատվություն եւ միջազգային փորձագիտական օգնություն ստանալու, ուժեղացնելու համար իրենց պաշտպանական դիրքերը: «Խնդիրը պարզապես կալվածքի վաճառքը եւ դրանից գոյացած 80 մլն դոլարը Մ. Նահանգներ փոխանցելը չէ եւ ոչ էլ 1926 թ. Մելքոնյանի հիմնադիրների կողմից հաստատված կտակի ոտնահարումը, այլ՝ հայեցի կրթություն ստանալու հայ երեխաների իրավազրկումը»: «Եվրամիությունը, շնորհիվ Կիպրոսի պետության ջանքերի ճանաչեց հայերենը որպես կղզու փոքրամասնության լեզու, ինչը նշանակում է, որ շատ ավելի հեշտ է հետագայում Բրյուսելից կամ եվրոպական այլ վայրերից դպրոցի համար հավելյալ եկամուտներ ապահովելը: Ավելին՝ շատ հստակ առաջարկություններ են դեկտեմբեր ամսին ուղարկվել Նյու Յորք, սակայն ՀԲԸՄիության կենտրոնական վարչությունը մերժել է քննարկել դպրոցը փրկելու միջոցները, քանի որ նրա գլխավոր նպատակը գումարները գանձելն ու փախչելն է: Այլ հաստատությունների, հետազոտական կենտրոնների եւ նույնիսկ համալսարանների հետ համագործակցելու մասին տրված հավաստիքները Փի Ար տեխնոլոգիաներ են պարզապես, որոնց նպատակն է շեղել Կիպրոսի կառավարության ուշադրությունը Մելքոնյանի վաճառքից եւ գումարների արտահանումից», եզրափակելով իր հաղորդագրությունը մեջբերում է Մասիս Տեր-Բարթողը շրջանավարտների ներկայացուցիչներից մեկի խոսքը:

45-ԱՄՅԱԿ

Սպարապետը երբեք չի մոռացվի

Մարտի 5-ը սպարապետ Վազգեն Սարգսյանի ծննդյան օրն է: Եթե չլիներ դավաճանի գնդակը, ապա նա այսօր իր զինակիցների, ընկերների ու բարեկամների հետ կնշեր իր 45-ամյակը: Ավաղ, այսօր այդ տոնն ամենքը նշում են առանց Վազգեն Սարգսյանի...

Երեկ Ազգային ժողովի բակում տեղադրված 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի անմեղ զոհերի հիշատակը հավերժացնող խաչքար-կոթողի մոտ տեղի ունեցավ հարգանքի արարողություն: Սպարապետի ծննդյան օրը նշելու էին եկել ԱԺ պատգամավորները, աշխատակազմը եւ լրագրողները: Հուշաքարը ողողված էր սպիտակ մեխակներով ու ծաղկեպսակներով: ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը նշեց. «45 տարին չափազանց երիտասարդ կյանք է, եւ այդ տարիների ընթացքում բորբոքված էր եղել մեծ եւ ինքնամոռաց պայքար հանուն Հայաստանի Հանրապետության, հանուն Լեռնային Ղարաբաղի: Այսօր ներկաներս այս հուշաքարի առջեւ մեր հարգանքի տուրքը մատուցելով՝ մեկ անգամ եւս դատապարտում եւ ոչ ենք ասում դաժան ոճրագործություններին, ահաբեկչությանը, որը մեր երկրից խլեց երիտասարդ ու տաղանդավոր պետական գործչին, մեծ զորավարին, գրողին ու հրապարակախոսին, ու նաեւ մեզանից խլեց մեր ընկերներին: Ամեն անգամ հավաքվելով այս հուշաքարի առջեւ, մեր հարգանքի տուրքն ենք բերում մեր զոհված ընկերներին, ցավակցում նրանց հարազատներին ու կրկնում, որ նրանք միշտ մեր սրտերում են եւ հիշում ենք, որ պետք է կարողանանք ստեղծել ամուր պետություն ու պետականություն, ինչ ցանկանում էին նաեւ մեր հայրենակիցները», ասաց Արթուր Բաղդասարյանը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Դանակահարողը բերման ենթարկվեց

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության վարչության օպերատիվ փաստաթղթից տեղեկանում ենք, որ մարտի 4-ին ոստիկանության Շենգավիթի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ որովայնի մասում ստացած կտրած-ծակած վնասվածքով իրենց մոտ է տեղափոխվել Սեդրակ Խ.-ն: Ձեռնարկված օպերատիվ հետախուզական միջոցառումների շնորհիվ մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով ոստիկանության բաժին բերման է ենթարկվել Արամ Մ.-ն: Պարզվել է, որ վերջինիս նույն օրը վիճաբանության ժամանակ դանակահարել է Սեդրակ Խ.-ին: Կատարվում է հետաքննություն:

«Սերը» չի մարել՝ վերածվել է դաժանության

Մարտի 4-ին ոստիկանության Քանաքեռ-Զեյթունի բաժին է դիմել Անի Թ.-ն, որ նույն օրը նախկին ամուսինը՝ Արթուր Մ.-ն իր նկատմամբ խուլիգանական արարքներ կատարելով՝ դանակով հարվածել եւ որովայնի մասում պատճառել է վնասվածքներ: Խուլիգանություն կատարելու կասկածանքով ոստիկանության բաժին բերման է ենթարկվել Արթուր Մ.-ն: Զննությամբ վերջինիս մոտից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է ինքնաշեն դաշույն: Արթուր Մ.-ն ստորագրությամբ բաց է թողնվել, կատարվում է հետաքննություն:

Դիմակավորները բռնվեցին

2003 թ. դեկտեմբերի 23-ին ոստիկանության Մաշտոցի բաժին հաղորդվել էր, որ դիմակավորված 3 անծանոթ մուտք են գործել Դավիթաշեն թաղամասի հանրակացարանում բնակվող Ալեքսանդր Օ.-ի սենյակ եւ դանակի ու ատրճանակի սպառնալիքի տակ հափշտակել են 3000 ՌԴ ռուբլի եւ դիմել փախուստի: Զննությամբ դեպքի վայրից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է «ռեւոլվեր» ատրճանակի նմանվող ինքնաշեն ատրճանակ՝ լիցքավորված 9 մմ տրամաչափի «Մակարով» տիպի ատրճանակի 4 փամփուշտներով: Ավազակային հարձակում իրականացնելու կասկածանքով ոստիկանության բաժին բերման են ենթարկվել ու ձերբակալվել Գագիկ Գ.-ն եւ Գարեգին Մ.-ն, ձեռնարկվում են 3-րդ հանցակցին հայտնաբերելու միջոցառումներ: Կատարվում է նախաքննություն:

Կավատը բռնվեց

Մարտի 4-ին Երեւան քաղաքի ոստիկանության աշխատակիցները կավատությամբ եւ մարմնավաճառությամբ զբաղվելու կասկածանքով բերման են ենթարկել Գայանե Ե.-ին, Մերի Շ.-ին եւ Կարինե Մ.-ին: Պարզվել է, որ Գայանե Ե.-ն շահույթ ստանալու նպատակով տարբերաբար Մերի Շ.-ին եւ Կարինե Մ.-ին միջնորդել է զբաղվել մարմնավաճառությամբ: Շահույթի չափն ու հանգամանքները պարզվում են, կատարվում է նախաքննություն:

Մարտի 5-ին հանրապետությունում գրանցվել է վրաերթի 1 դեպք, որի հետեւանքով 1 մարդ ստացած տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց: Նույն ժամանակահատվածում հանրապետությունում ձերբակալվել է ՀՀ քր. օր.-ի տարբեր հոդվածների հատկանիշներով հետախուզվող 6 անձ՝ այդ թվում դիտավորությամբ առողջությանը վնաս պատճառելու, խարդախության եւ իսկական զինվորական ծառայությունից խուսափելու համար:

Լրաքաղը
ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆԻ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԴ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային սարքաւորումը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Տեղեկատվություն ստանալու դռները մնում են փակված

«Տեղեկատվության ազատության օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու ՀՀ օրենքի նախագծին» նվիրված կլոր սեղան էր երեկ հրավիրել «Կոնգրես» հյուրանոցում, որին մասնակցում էին հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, փորձագետներ, լրագրողներ: Քննարկումից առաջ մասնակիցներին բաժանվեց «Բաց հասարակության ինստիտուտի» տնօրենների խորհրդի նամակը Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանին, ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանին, արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանին մտահոգություն հայտնելով «Տեղեկատվության ազատության մասին» օրենքում առաջարկված փոփոխությունների վերաբերյալ, որոնք կառավարությունը հաստատել է սույն թվի փետրվարի 12-ին:

Նրանց համոզմամբ, փոփոխությունների ընդունումը զգալիորեն կթուլացնի տեղեկատվության ազատության օրենքը, որը հաստատվել է 2003 թվականի սեպտեմբերին եւ ուժի մեջ մտել դեկտեմբերից: Խնդիրն այն է, որ նոր օրենքի կիրարկման կարգը կառավարությունը դեռ չի հաստատել, ինչն էլ մի կողմից քաղաքացիներին զրկում է նախորդ դրույթներով տեղեկատվություն ստանալու իրավունքից, մյուս կողմից նոր օրենքով սահմանված իրավունքներից: Օրենքում կատարված փոփոխությունները մասնավորապես վերաբերում են տեղեկատվություն տրամադրելու մերժման դեպքերին, տրամադրման ժամկետին, որը սկզբնական 5-օրյա ժամկետից դարձել է մինչեւ 15 օր, «տեղեկատվություն փնտրելու եւ ստանալու» իրավունքը վերածվել է «տեղեկատվությունը օրենքով չարգելված կարգով փնտրելու եւ դրա տնօրինողից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստանալու իրավունքի» եւ այլն: Տնօրենների խորհրդի դիտարկմամբ, հիշյալ փոփոխությունները հակասում են հակակոռուպցիոն ռազմավարական ծրագիր իրականացնելու Հայաստանի կառավարության ստանձնած պարտավորությանը, որը ենթադրում է «ընդունել «Տեղեկատվության ազատության մասին» օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտեր եւ սահմանել ընթացակարգեր ու կանոններ տեղեկատվություն ստանալու վերաբերյալ»: Նրանք մտավախություն են հայտնում, որ օրենքի փոփոխությունը անվստահության մթնոլորտ կստեղծի եւ կխոչընդոտի թե օրենքի կիրարկմանը, թե հրապարակային ու բաց իշխանությունների զարգացմանը: Այդ նկատառումով էլ նրանք առաջարկում են դիտարկել փոփոխությունները մերժելու հնարավորությունը եւ օրենքն անհապաղ գործողության մեջ դնելու քայլեր ձեռնարկել:

Կլոր սեղանի հիմնական զեկուցողը «Ժողովրդավարություն» հասարակական կազմակերպության նախագահ Վարդան Պողոսյանն էր: Մանրամասն ու երկար վերլուծելով նոր օրենքում տեղ գտած փոփոխություններն ու կառավարության դիրքորոշումը, նա համոզմունք հայտնեց, որ օրենքը դարձել է խիստ հակասահմանադրական: ԱԺ պատգամավոր Վիկտոր Դալլաքյանն էլ իր հերթին օրենքն անվանեց քաղաքական անհեթեթություն: Հնչեցին տարբեր կարծիքներ ու տեսակետներ, իսկ կառավարության խոսքը մնաց անհայտ:

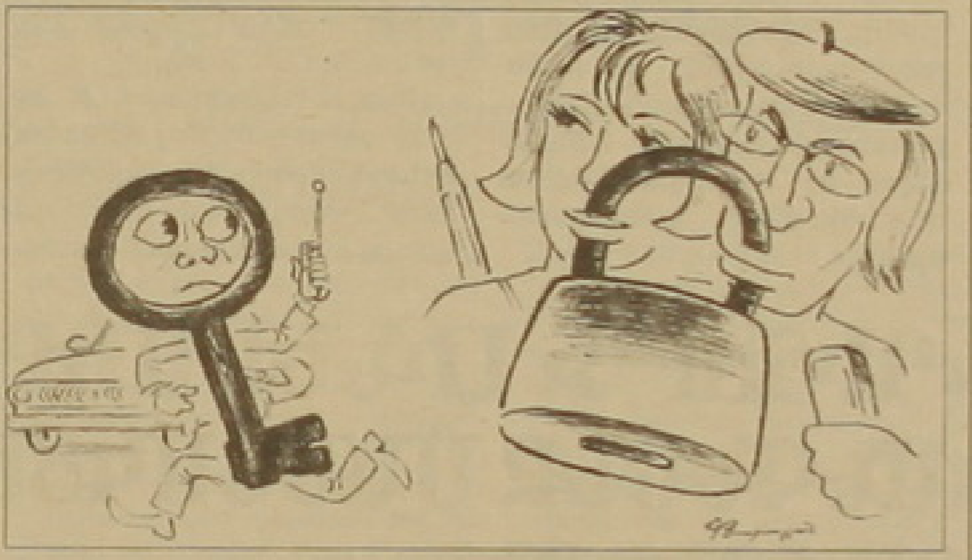

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Խորհրդարան եւ ակադեմիա. Համագործակցության խոստումներ

Ազգային ժողովի նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը երեկ հայ գիտնականների հյուրն էր Գիտությունների ազգային ակադեմիայում: Մտահոգությունները ու խորհրդածությունները երկուստեք նույնն էին: Ընդհանուր առմամբ քննարկվում էին հայաստանյան գիտության զարգացման ներկայիս հնարավորությունները եւ ապագայում դրանց ընդլայնման իրական չափերը:

Գիտական կոչումներ ունեցողներին, ակադեմիկոսներին եւ թղթակից անդամներին հատկացվող հավելավճարները տրամադրելու համար ԱԺ նախագահն ակադեմիայի ղեկավարությունից խնդրեց նշված անձանց ցուցակը եւ արդեն կատարված հաշվարկը ԳԱԱ առաջարկությունների տեսքով, որոնք կքննարկվեն ծախսերի միջնաժամկետ պետական ծրագրերի շրջանակներում եւ բյուջեի քննարկման ժամանակ: Այդ դեպքում խնդիրը կլուծվի ավելի արագ: Ազգային ակադեմիայի խնդիրների լուծման նպատակով Արթուր Բաղդասարյանը կարեւոր համարեց տարբեր ոլորտի գիտնականներից ստեղծել խորհուրդ, եւ պատրաստակամություն հայտնեց մեկ մասնագետի միջոցով ապահովել խորհրդարան-ակադեմիա կապը: Իսկ գիտության խնդիրների լուծման հուսալի եղանակ համարեց գործարար պատգամավորներին այդ ուղղությամբ ներգրավելը:

Իսկ ընդհանրապես, պետբյուջեից գիտությանը հատկացվող գումարի բարձրացումն ԱԺ նախագահը համարեց տարիների աշխատանք պահանջող խնդիր, ասելով, որ ինքը հակված է անիրականանալի խոստումներ չտալու եւ ի զորու չէ 300 կիլոգրամանոց ծանրաձող բարձրացնելու, նկատի ունենալով գիտության խնդիրները մեկ զարկով լուծելը:

Պրն Բաղդասարյանը պարտավորվեց նաեւ խորհրդարանի միջոցով նպաստել այլ երկրների հետ ՀՀ ԳԱԱ կապերի ստեղծմանը: Ակադեմիկոս Կոնստանտին Ղարագյոզյանն էլ որպես գիտության խնդիրների լուծման եղանակ առաջարկեց նախարարությունների քանակը կրճատել եւ նրանց վրա ծախսվող գումարը տրամադրել գիտությանը: Իսկ կրճատման կամ լիկվիդացման ենթակա համարեց մշակույթի եւ կրթության նախարարությունները, ասելով. «Սերգո Երիցյանին եւ Թամար Պողոսյանին միացրեք, այդ երկու նախարարությունները միացրեք եւ թող լինի կրթության եւ մշակույթի վարչություն»:

Ի պատասխան առաջարկի, ԱԺ նախագահը փաստեց, որ որեւէ ուսումնական հաստատության ղեկավար, որոնցից շատերը ներկա էին հանդիպմանը, Սերգո Երիցյանի գործունեությունից դժգոհություն չի հայտնել ո՛չ ԱԺ, ո՛չ ՀՀ նախագահներին: Բացի այդ, Արթուր Բաղդասարյանը կողմնակից է աշխատելու համար մարդկանց ժամանակ տալուն: Ինչեւէ, Սերգո Երիցյանի հարցի քննարկումը, որ պրն Ղարագյոզյանը ծավալել էր՝ հիմք ընդունելով նախարարի գիտությանը փող չտալու հայտարարությունը, սահմանափակվեց ԳԱԱ նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանի միջամտությամբ, որը պարզապես առաջարկեց սեփական խնդիրներից խոսել: Ամեն դեպքում Արթուր Բաղդասարյանը կարեւորեց, որ պետք է Ազգային ժողովն ակադեմիայի հետ գտնվի համագործակցության, ոչ թե հովանավորության դաշտում:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ազգագրության թանգարանի կոլեկտիվը վրդովված է

Սկիզբը էջ 1

Սվետլանա Պողոսյան ***(թանգարանի գիտական քարտուղար)***– Ազգագրության թանգարանը կայացած, մշակութային քաղաքականության զարգացման մեջ լուրջ ավանդ ու կշիռ ունեցող օջախ է: Չափազանց կոպիտ սխալ է իրականացվում: Թանգարանի փոխտնօրենը եւ իր զինակից Ստեփան Ղարիբջանյանը, որին նա բերեց Պատմության ինստիտուտից, թանգարան են ուզում քանդել, չունենալով նորի ստեղծման հայեցակարգն ու պլանը: Ինչո՞ւ չստեղծել. ոչ ոք դեմ չէ զինուժի թանգարան ստեղծելուն, բայց ինչու արդեն քառորդդարյա պատմությամբ եւ մշակութային քաղաքականության մեջ կայացած թանգարանի հաշվին, որը հայ էթնոսի դեմքն է ցուցադրում: Եթե պաշտպանության նախարարությունում կա ռազմի թանգարան, ինչու այնտեղ չզարգացնել այդ նախաձեռնությունը: Եվ հետո, այստեղ գերակայությունների խախտում է կատարվում. հենց Սարդարապատի ճակատամարտի շնորհիվ փրկվեցին մեր ժողովուրդը եւ մեր ազգային մշակույթը: Եվ տրամաբանական է, որ այդ կառույցի վերջում կա մի թանգարան 70 հազարից ավելի առարկաներով, որոնց մեծամասնությունը ազգային մշակութային մասունքներ են:

Զինուժի թանգարանի ստեղծումը գնում է եղածը քանդելու, փոշիացման, ազգագրության թանգարանը կազմալուծելու ճանապարհով: Եթե մենք նախարարության համակարգում ենք, դա չի նշանակում, որ զորանոցային բարքերը պետք է օգտագործվեն նաեւ այստեղ, գիտահետազոտական-կրթական այնպիսի համալիրում, ինչպիսին թանգարանն է:

Մուրադ Կարապետյան ***(թանգարանի փոխտնօրեն)***– Թանգարանի վերապրոֆիլավորումը ոչ տնօրենի, ոչ էլ առավել եւս փոխտնօրենի գործն է: Դա պաշտպանության նախարարության գործն է, որի ենթակայության տակ է թանգարանը: Սակայն, այնուամենայնիվ, պաշտոնական դեռ այդպիսի որոշում չկա:

Թանգարանն ստեղծվել է ժողովրդական հանգանակությամբ, Սարդարապատի հերոսամարտի վայրում, ի սկզբանե հայոց ազգային ազատագրական պայքարի թանգարան դառնալու նպատակով: Ազգագրական թանգարան ամեն տեղ կարող ենք կառուցել, բայց այստեղ միայն ազատագրական պայքարի թանգարան կարող է լինել: 1978 թ. Մոսկվան դա թույլ չտվեց եւ ժամանակավորապես այն ազգագրական կոչվեց, մինչեւ որ ժամանակը գա եւ վերանվանվի: 1998 թ. թանգարանը մտավ պաշտպանության նախարարության համակարգ. վերապրոֆիլավորումը այն ժամանակ պիտի արվեր: Չարվեց, եւ հենց այստեղից առաջացավ այսօրվա պրոբլեմը: Այստեղ պիտի զարգացվի ոչ թե ասեղնագործության, այլ ազգային ազատագրական պայքարի պատմությունը: Ինչ վերաբերում է ռազմի թանգարանին, այնտեղ այսօր ներկայացվում է միայն Խորհրդային Հայաստանի ժամանակներից մինչեւ Արցախյան պատերազմի ու մեր օրերի պատմությունը:

Ազգագրության բաժինը ժամանակավորապես պահվելու է այստեղ, չի գրվելու, բայց զարկ է տրվելու ազգային-ազատագրականին: Իսկ այն ցուցանմուշները, որոնք չեն ցուցադրվելու, կարելի է փոխանակել այլ թանգարանների հետ՝ վերցնելով մեր նմուշները:

Անկասկած, սա խնդիր է, որ առաջիկայում էլ խաղաղ ընթացք չի ունենալու, եւ կրքերն ու հակամարտությունն ավելի են սրվելու: Թանգարանի ճակատագիրն արդեն գրեթե վճռվել է՝ առանց գիտական անձնակազմի կարծիքը հաշվի առնելու: Կոլեկտիվը շարունակում է պայքարել՝ դիմելով նաեւ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին: Եվ քանի որ խոսքը վերաբերում է համազգային արժեք ունեցող մշակութային օջախի ճակատագրին, «Ազգը» ակնկալում է ակտիվ արձագանքներ նաեւ մշակութային եւ հասարակական գործիչներից ու կազմակերպություններից:

«Մոսկվայում հայերն ամենաքաղաքակիրթ եւ լեգալ բիզնես անողներն են»

«Մոսկվա-Երեւան» գործարար համաժողովի ժամանակ հայտարարել է Յուրի Լուժկովը

Երեկ Հայաստանի առեւտրա-արդյունաբերական պալատի (ՀԱԱՊ) նախագահ Մարտին Սարգսյանն անդրադարձավ փետրվարի 26-28-ը Մոսկվայում տեղի ունեցած «Մոսկվա-Երեւան» գործարար համաժողովին եւ այդ շրջանակներում անցկացված հայկական ապրանքների եւ ծառայությունների ցուցահանդեսին: Պալատի նախագահը հայտնեց, որ Ռուսաստանի մայրաքաղաք էին ժամանել հայկական 61 ընկերությունների ներկայացուցիչներ, որոնք ներկայացնում էին մեր տնտեսության բոլոր ճյուղերը՝ արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունն ու սննդի արդյունաբերությունը, բարձր տեխնոլոգիաները, բանկային ոլորտը, ինչպես նաեւ գիտությունն ու բուժսպասարկումը: Գործարար համաժողովի եւ ցուցահանդեսի ընթացքում հայկական մի շարք ընկերություններ ձեռք բերեցին կոնկրետ պայմանավորվածություններ: «Էլիտա» ՍՊԸ-ի արտադրած վերելակների եւ շքամուտքերի հակավանդալային ստեղնաշարերը, «Արաքս-Գոլդի» եւ «Դանիել-ԿՄՊ»-ի ոսկերչական արտադրանքը, «Տոտո» ընկերության տրիկոտաժը, «Գետն-գրուպի» շինարարական քարերը, հայկական հուշանվերային կոնյակները, գինիները (հատկապես նռան եւ մոշի) գտան Մոսկվայում դրանց իրացմամբ զբաղվելու մտադրություն ունեցող ընկերություններին: Շուտով պայմանագիր կկնքվի Արզնու ապակե տարաների ձեռնարկության գնման եւ վերագործարկման վերաբերյալ:

Մարտին Սարգսյանը հայտնեց նաեւ, որ հունիսի 1-3-ը Երեւանում տեղի ունենալիք ԱՊՀ երկրների ԱԱՊ-ների համաժողովի եւ ընկերությունների արտադրանքի ցուցահանդեսի ժամանակ պայմանագիր է կնքվելու էկոլոգիապես մաքուր ապրանքների սերտիֆիկատների տրամադրման վերաբերյալ: Քանի որ հայկական սննդամթերքները հիմնականում էկոլոգիապես մաքուր են, որոնց գինը արտաքին շուկաներում բարձր է, ապա դա ինչ-որ չափով կփոխհատուցի հայկական ընկերությունների տրանսպորտային ծախսերի պատճառով ունեցած վնասները:

Առեւտրա-արդյունաբերական պալատի փոխնախագահ Արամ Վարդանյանն ասվածին ավելացրեց, որ Հայաստանի տնտեսության առաջատար ճյուղերից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ընկերությունների ղեկավարները հանդիպել են Ռուսաստանի համապատասխան ոլորտի ներկայացուցիչների հետ եւ համագործակցության պայմանավորվածություններ ձեռք բերել: Հանդիպումներ են եղել նաեւ Մոսկվայի ամենահայտնի հայ գործարարների հետ: Ի դեպ, գործարար համաժողովի ժամանակ Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովը հայտարարեց, որ հայերը մյուս ազգային փոքրամասնությունների մեջ ամենալեգալ եւ քաղաքակիրթ բիզնես անողներն են: Արամ Վարդանյանն ընդգծեց նաեւ, որ բացի վաղուց ի վեր Ռուսաստանում իր տեղը գտած հայկական կոնյակից, Մոսկվայի շուկայում իրենց կայուն տեղն են գրավել հայկական գինիներն ու հանքային ջրերը: Դա ԱԱՊ փոխնախագահը մասամբ պայմանավորեց Ռուսաստանի մայրաքաղաքում հայկական մեծ համայնքի առկայությամբ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ուժգին քամիներ Ղարաբաղում

Մարտի 5-ի կեսօրից Ստեփանակերտում մոլեգնած ուժգին քամին մեծ վնասներ է հասցրել մայրաքաղաքին: Ինչպես տեղեկացանք քաղաքապետ Համիկ Ավանեսյանից, ստեղծվել է հանձնաժողով, որը ճշտում է քաղաքին պատճառված վնասի չափերը: Նախնական տվյալներով 27 բնակարանների տանիքներ մեկ երրորդի չափով պոկվել են, 6 դպրոցաշենքերում վնասվել են տանիքներն ու ջարդվել լուսամուտների ապակիները:

Զգալի վնաս է հասցվել նաեւ մայրաքաղաքի մասնավոր հատվածին ու արտադրական ձեռնարկություններին, արմատախիլ են եղել ծառեր: Ուժեղ քամու հետեւանքով էլեկտրացանցի խափանումներ են առաջացել ամբողջ քաղաքում: Երեկոյան դեռեւս Ստեփանակերտն ամբողջությամբ հոսանքազրկված էր: Քաղաքապետի տեղեկությամբ, էլեկտրագծերի ներքին ցանցը վերականգնելու աշխատանքներ էին տարվում:

ԼՂՀ արտակարգ իրավիճակների վարչությունից մեզ հայտնեցին, որ աննախադեպ ուժգին քամին շոշափելի վնասներ է հասցրել նաեւ մյուս բնակավայրերին, ստույգ չափերը ճշտվում են:

Կ. Գ.

Ուղերձ

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՄԻԺԻ

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS

IDHR

ՄԵՆՔ ՉԵ՛ՆՔ ԿԱՐՈՂ «ԴԻՏՈՐԴ» ԼԻՆԵԼ ՄԵՐ ԵՐԿՐՈՒՄ ՄԵՆՔ ՊԵՏՔ Է ՏԵ՛Ր ԿԱՆԳՆԵՆՔ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ՄԵՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻՆ

ՀՀ Նախագահին, ՀՀ կառավարությանը, ՀՀ Ազգային ժողովին հասարակական կազմակերպություններին, քաղաքական կուսակցություններին, զանգվածային լրատվամիջոցներին, ՀՀ քաղաքացիական հասարակության բոլոր դերակատարներին,

Հայ ժողովրդին

Մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության ինստիտուտ ՄԻԺԻ ոչ կառավարական կազմակերպությունը մտահոգ է վերջին շրջանում մեր հանրային կյանքում տեղի ունեցող որոշ զարգացումներով: Խնդիրը վերաբերում է հասարակական կազմակերպությունների, այսինքն հասարակության դերին եւ դերակատարմանը, մասնավորապես.

1. Վերջերս «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում կատարված փոփոխությունները լուսանցքից դուրս դրեցին քաղաքացիական հասարակության մի ոլորտ. հասարակական կազմակերպությունները զրկվեցին քաղաքացիական ծառայողների մրցութային եւ ատեստացիոն հանձնաժողովներում մաս կազմելու իրավունքից, եւ նրանց պարտադրվում է դիտորդի կարգավիճակ: Այս առումով ՀՀ Քաղաքացիական ծառայության ոլորտում նախկինում արձանագրված ժողովրդավարական զարգացումները ետքայլ են ապրում:
2. Աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի (ԱՀՌԾ) շրջանակներում Աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի աշխատանքների ընթացիկ համակարգման աշխատանքային խմբում ընդունվում են որոշումներ առանց հասարակական կազմակերպությունների լիազոր ներկայացուցիչների (նախկինում անդամ երեք հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները այլ կարգավիճակի Լարիսա Ալավերդյան Օմբուդսմեն, Հրանուշ Խառատյան կառավարության աշխատակազմի անդամ, Լյուդմիլա Հարությունյան կուսակցության ղեկավար, անցնելու պատճառով ներկայացուցչական գործառույթ չեն կարող իրականացնել) մասնակցության: Մասնավորապես «Հիմնադրույթներ, հանրության մասնակցությամբ Աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի իրականացման, մոնիտորինգի ու գնահատման կառավարման համակարգի կազմակերպման» փաստաթուղթը (քննարկվում է առանց այս ոլորտի ներկայացուցիչների մասնակցության (մարտի 1, 2004թ., ԱՀՌԾ աշխատանքային խմբի նիստ), երբ իրողությունն այն է, որ հասարակական կառույցների ներգործուն մասնակցության արդյունքում է ստեղծվել ԱՀՌԾ փաստաթուղթը:

Նման զարգացումները լուրջ մտահոգության տեղիք են տալիս, քանի որ թե իշխանության մարմինների եւ թե հասարակական կառույցների կողմից ճիգ չի արվում գնահատել ստեղծված իրավիճակը, այլ ընդամենը լուռ հաշտվողականություն է արձանագրվում:

Հասարակությունը հանձինս հասարակական կառույցների չի կարող **«դիտորդ»** լինել իր երկրում ընթացող հանրային գործընթացներին: Հասարակական կազմակերպությունների մասնակցությունը որոշումների ու վճիռների կայացման գործընթացին **մասնակցային ժողովրդավարության** կայացման առանցքային նախապայմաններից է: Անշուշտ, խոսքը չի վերաբերում ձեւական ներկայացուցչական մասնակցությանը: Այսօր հասարակական կազմակերպությունների չկայացվածության պատճառաբանությամբ եւ փաստարկումներով հանրային կառավարման ոլորտից նրանց օտարելու միտումները հիմնավոր չեն:

Չի կարելի հրաժարվել մասնակցային ժողովրդավարության մշակույթից ընդհանրապես, եթե կառավարությունը կամ չի կարողանում կամ չի ցանկանում ներդնել ընտրույթի այնպիսի մրցութային մեխանիզմներ, որոնք կապահովեն մասնակցային գործընթացի բարձր արդյունավետություն, իսկ հասարակական ինստիտուցիոնալ կառույցներն էլ իրենց հերթին ցուցաբերում են հաշտվողականություն եւ հարմարվողականություն:

Պետական կառավարող օղակների եւ պատասխանատուների կողմից հասարակական կազմակերպությունների ոչ բանիմացության շուրջ բերվող փաստարկում-պատճառաբանությունները ընդհանուր բնույթ են կրում պետական եւ քաղաքացիական հասարակության բոլոր դերակատարների համար, սակայն դա դեռեւս հիմք չի տալիս, որ խոչընդոտվեն Հայաստանում մասնակցային ժողովրդավարության ձեւավորման փորձերը:

Կարծում ենք, որ առկա է հիմնախնդիրը գիտակցելու բարդույթ: Հիմնախնդիրը ոչ թե հասարակական կազմակերպությունների ոչ բանիմացությունն է, այլ քաղաքական կամքի, հետեւողականության բացակայությունն ու բանիմաց եւ ունակ կազմակերպություններին ընտրելու, ներգրավելու ու համագործակցելու մեխանիզմների անկատարությունը:

Հիմնախնդիրը նաեւ կառավարող շրջանակներում հասարակությանը ծառայելու գիտակցության բացակայության մեջ է, երբ քաղաքացիական ծառայությունը շփոթվում է հասարակության վրա իշխելու եւ պետական ինստիտուտները մասնավոր շահերին ծառայեցնելու հետ:

Հիմնախնդիր է նաեւ հասարակությանը իր ինստիտուցիոնալ կառույցների միջոցով **իրեն ծառայություն մատուցողների** ընտրույթին մասնակցության հնարավորությունից զրկելը: Անշուշտ, կարեւոր է գիտական հաստատությունների ներկայացուցիչների մասնակցությունը քաղաքացիական ծառայողների մրցութային եւ ատեստացիոն հանձնաժողովների աշխատանքներին, սակայն այդ հաստատությունները ներկայացնում են հասարակության ընդամենը մեկ խավ գիտական մտավորականությանը եւ չեն կարող ներկայացուցչական համարվել ողջ հասարակության համար: Իսկ հասարակության ներկայացուցիչների մասնակցությունը մրցութային եւ ատեստացիոն հանձնաժողովներում պետք է ընկալվի ոչ միայն ծառայության մատուցման ակնկալիքի, այլեւ մրցութային գործընթացներին հասարակության ներգործուն վերահսկողություն ապահովելու տեսանկյունից:

Սա քաղաքացիական մշակույթի խնդիր է, եւ պետական ու քաղաքացիական ծառայողների պարտականությունն է՝ հասարակության մեջ դա տարածել ու կիրառել, այլ ոչ այդ մշակույթն աղավաղել եւ իմաստափոխել:

Այս իրողությունները կրկին ցույց են տալիս, որ ժողովրդավարությունը մենք ներմուծել ենք *նորմային* սոսկ *ֆորմալ* մակարդակում, քանզի որդեգրվել է դրսից-ներս եւ վերից-վար, այլ ոչ ընդհակառակը: Իրականությունը շատ հեռու է այդ նորմերից, եւ այդ է պատճառը, որ ինչպես մտել են այդ *նորմերը՝ վերից վար, այնպես էլ դուրս են գալիս:*

ՄԻԺԻ-ն համոզված է, որ հիշյալ գործընթացները իշխանությունների կողմից պարտադիր պետք է ուղղորդվեն ժողովրդավարական զարգացումների հունը եւ հասարակական կառույցներին դուրս մղելու փոխարեն համագործակցային աշխատելու ժողովրդավարական սկզբունքին հավատարիմ, պետք է փորձ արվի համատեղ գտնել հնարավոր բոլոր այն մեխանիզմները (օր. պայմանագրային), որոնք կհանգեցնեն այս կառույցների արդյունավետ եւ պատասխանատու ներառմանը:

ՄԻԺԻ-ն համոզված է, որ գիտակից քաղաքացին եւ բնակիչը չի կարող իր պետության մեջ «դիտորդ» լինել, որքան էլ որ այն պարտադրվի ֆորմալ ձեւով:

ՄԻԺԻ-ն համոզված է, որ պետական եւ քաղաքացիական ծառայողները իրենց ժողովրդի ծառաներն են եւ նրանց ընտրության մեջ հասարակական կազմակերպությունների՝ իբրեւ հանրության միավորումների մասնակցությունը պարտադիր է:

Հասարակական կազմակերպությունները իրենց հերթին պետք է իմաստավորեն, ինքնագիտակցեն իրենց առաքելությունը եւ կարողանան հավաքական աշխատել ի նպաստ պետության ժողովրդավարական զարգացմանը եւ թույլ չտան, որ պատեհապաշտ, նյութական շահագրգռմամբ ոլորտ մտած տասնյակ, հարյուրավոր «գրպանային» կազմակերպությունները խեղաթյուրեն **իրական** հասարակական կառույցների գործունեությունը:

ՄԻԺԻ կազմակերպությունը, որը լավ գիտակցում է իր առաքելությունը եւ ստեղծման օրվանից իր գործունեությամբ խթանում եւ նպաստում է ժողովրդավարական զարգացումներին, չի կարող անհաղորդ լինել, երբ արձանագրվում են ժողովրդավարական զարգացումների շրջելիության գործընթացներ:

Ժողովրդավարական հանրային կառավարման գործընթացի հաջողությունը Հայաստանում պայմանավորված է պետական ու քաղաքացիական հասարակության բոլոր դերակատարների գիտակցված մասնակցությամբ ու համագործակցությամբ: Հանրային կառավարման որակական առանձնահատկությունը հենց նրանում է, որ որոշումների ու վճիռների կայացմանը մասնակցում են դրանց շահառուներին ներկայացնող հասարակական կառույցները:

Համոզված ենք, որ ֆորմալ ինստիտուտների առկայությունը, եվրոպական նորմերին համապատասխան օրենքները եւ ընտրությունները ինքնաբերաբար քաղաքացիական հասարակության առկայություն եւ ժողովրդավարություն չեն նշանակում, իսկ քաղաքացիական հասարակությունը եւ ժողովրդավարությունը չի կարելի սոսկ կազմակերպությունների քանակական աճով պայմանավորել: Ժողովրդավարությունը իրականում նվաճելու եւ կերտելու համար հարկ է իմաստավորել առկա ինստիտուտների գործունեությունը եւ խթանել նրանց զարգացումը իբրեւ լիարժեք գործընկերներ, չօտարել քաղաքացուն եւ հասարակությանը կառավարությունից եւ պետությունից:

Իբրեւ Հայաստանի **անկախ** հասարակական կառույց մենք պահանջում ենք

- ստեղծել իրական եւ գործուն պայմաններ հասարակությանը, հասարակական կառույցներին կառավարչական որոշումների կայացման, իրականացման, վերահսկման գործընթացներում ակտիվ դերակատար լինելու համար եւ խթանել նրանց հզորացումը,
- թույլ չտալ հիշյալ գործելակերպով հանրության էլ ավելի օտարացում մեր պետությունից:

Ահազանգը հնչեցված է:

Գիտակցենք մեր անհատական եւ հավաքական իրավունքները, պարտավորություններն ու դերակատարությունը ստանձնելու, արարելու եւ զարգացնելու մեր հայրենիքը մարդկային սկզբունքների համաձայն:

Մասնակցենք, ազդենք, ներգործենք եւ պայքարենք հանուն մեր երկրում մարդավայել ապրելու:

Մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության ինստիտուտ՝ ՄԻԺԻ
Երեւան, 04. մարտի 2004թ.

ԱԶԳ

Միջազգային

«Վրաստանը եւ Հայաստանն ունեն լավ հարաբերություններ»

Բաքվում Ալիեւի հետ մամլո ասուլիսում ասել է Սաակաշվիլին

Երեկ կեսօրին Բաքվից Թբիլիսի վերադարձավ Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին: Ադրբեջան կատարած պաշտոնական այցի արդյունքների մասին դեռեւս վաղ է խոսել: Արձանագրենք մեկ փաստ, թեեւ այցի նախօրեին, ինչպես նաեւ «Բինա» օդանավակայանում Սաակաշվիլին ադրբեջանցի ժողովրդի եւ Իլհամ Ալիեւի հասցեին հնչեցրեց շռայլ գովասանքներ, Բաքվի մամուլը կենտրոնացավ Վրաստանում բնակվող ադրբեջանցիների, մեղմ ասած, ոչ բարվոք վիճակին:

Պաշտոնական այցի առաջին օրը Բաքվի «Էխո» գրեց, որ Վրաստանի ներկա իշխանությունները երկրում բնակվող ադրբեջանցիների հանդեպ որդեգրած իրենց խտրական քաղաքականությամբ չեն տարբերվում Էդուարդ Շեւարդնաձեից: «Նեզավիսիմայա գազետայի» Բաքվի թղթակիցը հավելեց. «Ադրբեջանում մտահոգված են, որ Վրաստանի նոր առաջնորդը կարող է մի օր իրականություն դարձնել իր մի քանի անգամ հնչեցրած ազգայնական կարգախոսները: Ընդ որում, Վրաստանում բնակվում են գրեթե կես միլիոն ադրբեջանցիներ, եւ այդ մարդկանց ճակատագիրն, անշուշտ, մտահոգում է պաշտոնական Բաքվին»:

Սաակաշվիլին անդրադարձավ Վրաստանում բնակվող ադրբեջանցիների խնդրին, բայց այլ ենթատեքստով:

«Ադրբեջանցիները վրաց պետականության առավել հավատարիմ բնակչության մասն են: Ես դեմ եմ իշխանական կառույցներին ադրբեջանցիների մասնակցության գործընթացի արագացմանը: Ոչ մեկին պետք չէ, որ խորհրդարանում նստեն ադրբեջանցի պատգամավորներ եւ չարտահայտվեն ադրբեջանցիների խնդրի մասին», ասել է Սաակաշվիլին մամուլի ասուլիսում, ընդգծելով ադրբեջանցիների վրացերեն սովորելու անհրաժեշտությունը:

«Զերկալո» թերթը նկատում է, որ Սաակաշվիլուն Բաքվի օդանավակայանում անձամբ Իլհամ Ալիեւը չդիմավորեց, մայրաքաղաքի փողոցները զարդարված չէին երկու պետությունների դրոշներով, Վրաստանի նախագահի պատվին չկազմակերպվեց հանդիսավոր համերգ: Թերթը նկատում է, որ Հեյդար Ալիեւի եւ Էդուարդ Շեւարդնաձեի օրոք նման բան պատկերացնել հնարավոր չէր:

Մոսկովյան «Կոմերսանտը» հիշեցնում է, որ «վարդյա» հեղափոխության օրերին Ադրբեջանը չէր ողջունում Սաակաշվիլու գալուստը իշխանության: Վրաստանի նոր նախագահը, չնայած Իլհամ Ալիեւի մասին հայտնած ջերմ խոսքերին, հավանաբար չի մոռացել, որ հեղափոխությունից մեկ օր առաջ Ալիեւը հրապարակավ պաշտպանեց Շեւարդնաձեին: Սաակաշվիլին հավանաբար չի մոռացել Ալիեւի մեկ այլ հայտարարություն. Ադրբեջանի նախագահը խոստացավ մասնակցել Վրաստանի նախագահի երդման արարողությանը, սակայն մի քանի օր անց հրաժարվեց Թբիլիսի մեկնելու մտադրությունից: «Ադրբեջանը որպես պետություն կայացել է, եւ մեզ մոտ անհնար է այն, ինչ տեղի ունեցավ Վրաստանում», այսպես արձագանքեց Ալիեւը «վարդյա» հեղափոխությանը:

Վրաստանի նոր իշխանությունները դժվար թե հաշվի չառնեն Թբիլիսիում Ադրբեջանի դեսպան Գաջան Գաջիեւի «գործունեությունը» դեռ այն ժամանակ, երբ իշխանությունում էր Շեւարդնաձեն: Ադրբեջանցի դեսպանը նոյեմբերին կայացած խորհրդարանական ընտրությունների նախօրեին ադրբեջանաբնակ շրջաններում զբաղված էր հակահայ եւ հակասաակաշվիլիական քարոզչությամբ հօգուտ Շեւարդնաձեի:

Բաքվում Ալիեւի հետ հանդիպման ավարտին տեղի ունեցած ասուլիսում Սաակաշվիլին խուսափեց զուգահեռներ անցկացնել Աբխազիայի եւ Ղարաբաղի հակամարտությունների միջեւ, ի տարբերություն Ադրբեջանի նախագահի: «Մեզ (Վրաստանին եւ Ադրբեջանին) կապում են ընդհանուր խնդիրները եւ ցավը՝ ագրեսիվ անջատողականությունը, որն իրականացվել է Ղարաբաղում եւ Աբխազիայում: Այս խնդիրները մեզ ավելի են մերձեցնում, քանի որ, ի տարբերություն մեր հարեւանների, չունենք տարածքային հավակնություններ, այլ միայն պահանջում ենք զավթած հողերի վերադարձը: 21-րդ դարում չի կարելի ապրել ջունգլիների օրենքներով. «Վաղ թե ուշ վերադարձնելու ենք մեր հողերը, բայց ուզում ենք, որ դա տեղի ունենա խաղաղ ճանապարհով», ասել է Ալիեւը:

Ադրբեջանական մամուլը չի հաղորդում, թե վերոնշյալ հարցի առնչությամբ ինչ մեկնաբանություն է տվել Սաակաշվիլին: Փոխարենը, «Էխո» թերթը մեջբերում է Վրաստանի նախագահի խոսքերը Հայաստանի եւ Վրաստանում բնակվող հայերի մասին: Սաակաշվիլին ասել է, որ Վրաստանը Հայաստանի հետ ունի լավ հարաբերություններ, եւ ինքը օրերս մեկնելու է Երեւան:

Վրաստանի նախագահը մի շարք առիթներով նշել է, որ ջանալու է հայ-վրացական հարաբերությունները, որոնք, նրա խոսքերով, Շեւարդնաձեի օրոք ձեւական էին, խորացնել, բերել նոր մակարդակի: Այս առումով կարեւոր է, որ Երեւանում Սաակաշվիլին արժանանա ամենաջերմ ընդունելության:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ծրագրին Թուրքիայի մոտեցումը բխում է Կիպրոսի հիմնահարցին ԱՄՆ-ի մոտեցումից

Կիպրոսի հիմնահարցի ակտիվ վերարծարծումը թերեւս կարելի էր պայմանավորել Նիկոսիայում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի բանագնաց Ալվարո դե Սոտոյի միջնորդությամբ կողմերի միջեւ ընթացող բանակցություններով: Թե դրանք ինչի՞ կհանգեցնեն՝ դժվար է ասել: Հատկապես Ռաուֆ Դենքթաշի մարտի 4-ին Անկարա կատարած այցից հետո, որտեղ նա հունական կողմին մեղադրեց բանակցությունները ձախողելու մեջ, ապա սպառնաց դադարեցնել դրանք եւ ավելացրեց. «Կիպրոսի վերաբերյալ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի ծրագիրը ենթադրում է կիպրացի թուրքերի ոչնչացումը»:

Հատկանշական է, որ մինչ այդ Նիկոսիա էր գործուղվել ԱՄՆ պետքարտուղարության Կիպրոսի գծով հատուկ ներկայացուցիչ Թոմաս Վեստոնը: Հայտնի չեն նաեւ թուրքական կողմի առաջնորդի եւ Կիպրոսի նախագահ Թասոս Պապադոպուլոսի հետ վերջին հանդիպումների արդյունքները: Բայց որ Վեստոնի գործուղումը Նիկոսիա չափազանց ոգեւորել է Դենքթաշին, իսկ Վաշինգտոնը դրանով հերթական անգամ ընդգծել է Կիպրոսի նկատմամբ իր շահագրգռվածությունները, ակնհայտ է: Հետեւաբար թուրքական մամուլն այդ շահագրգռվածությունները իզուր չէ, որ պայմանավորել է Կիպրոսում ամերիկյան ռազմական ներկայություն ապահովելու Վաշինգտոնի մտադրությամբ: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ դեռեւս 1992-ին Երուսաղեմի համալսարանում մշակված «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ծրագիրն, ի տարբերություն նախնական տարբերակի, սոսկ Անդրկովկասն ու Միջին Ասիան չի ընդգրկում, այլեւ նախատեսում է Պակիստանից մինչեւ Մարոկկո ձգվող աշխարհաքաղաքական նոր տարածաշրջանի ստեղծումը:

«Ազգը» նախորդ համարներում, անդրադառնալով կիպրական հիմնահարցի շուրջ եվրամիության եւ ԱՄՆ-ի մրցապայքարին, դրա հիմքում դրել էր Կիպրոսի միջոցով Արեւելյան Միջերկրականը վերահսկելու եւ Մերձավոր ու Միջին Արեւելքին հնարավորինս մոտենալու եվրոպական երկրների տարածաշրջանում ամերիկյան միանձնյա ռազմական ներկայությանն ուղղված ձգտումները: Սակայն երբ հայտնի դարձավ, որ «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ծրագրում, բացի Անդրկովկասից ու Միջին Ասիայից, ընդգրկված են նաեւ Հյուսիսային Աֆրիկայի երկրները, ապա պարզորոշ երեւաց կամրջի այն դերը, որը ծրագրով վերապահվում է Կիպրոսին:

Այլ կերպ՝ Կիպրոսի նկատմամբ ԱՄՆ-ի շահագրգռությունները սոսկ Արեւելյան Միջերկրականում նախաձեռնությունը ԵՄ-ին չզիջելու մտադրությամբ չեն սահմանափակվում, այլեւ պայմանավորվում են կղզում ռազմական ներկայություն հաստատելու շնորհիվ եւ «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ծրագրի իրագործման նախադրյալներ ստեղծելու, եւ թե՛ ծրագրից բխող աշխարհաքաղաքական նոր տարածաշրջանը վերահսկելու հավակնություններով:

Ուրեմն ամենեւին չի կարող պատահական լինել Կիպրոսի հարցի ակտիվ վերարծարծմանը զուգընթաց «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ծրագրի քննարկումների ակտիվացումը: Հատկանշական է, որ ԱՄՆ պետքարտուղարության Կիպրոսի գծով ներկայացուցիչ Վեստոնի Նիկոսիա գործուղման պահին փոխպետքարտուղար Մարկ Գրոսմանն էլ ուղեւորվեց Եվրոպա, որտեղից անցավ Մարոկկո՝ սկսելով Եգիպտոսը, Բահրեյնը, Հորդանանն ու Թուրքիան ընդգրկող շրջայցը:

Եթե Վեստոնը Նիկոսիայում ուներ Կիպրոսի հիմնահարցի կարգավորմանը նպաստելու առաքելություն, ապա Գրոսմանի առաքելությունը «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ծրագրին ԵՄ-ի աջակցությունն ապահովելն ու դրա իրագործման անհրաժեշտության մեջ տարածաշրջանի երկրներին համոզելն էր: Ի դեպ, Եգիպտոսն ու Սաուդյան Արաբիան ծրագիրն արդեն մերժել են: Ըստ երեւույթին կմերժեն նաեւ Իրանը, Սիրիան, Լիբիան, Թունիսը, Սուդանը եւ Լիբանանը: Ինչ վերաբերում է Թուրքիային, ապա պետք է ասել, որ Գրոսմանի մարտի 4-ին նախատեսվող այցն Անկարա հետաձգվել է: Սակայն դժվար չէ կռահել, որ վերոհիշյալ ծրագրի նկատմամբ Թուրքիայի վերաբերմունքը մեծապես պայմանավորված է լինելու Կիպրոսի հարցին ԱՄՆ-ի մոտեցմամբ, իսկ մոտեցումն էլ՝ հենց այդ վերաբերմունքով:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ՈՒՇԱՑԱԾ ՎՃՌԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հանս Բլիքսն անօրինական է համարում հակաիրաքյան պատերազմը

Սպառազինությունների գծով ՄԱԿ-ի նախկին ավագ տեսուչ Հանս Բլիքսը հայտարարել է, որ Իրաքի դեմ սանձազերծված պատերազմը բացարձակապես զուրկ է օրինական հիմքից: Լոնդոնի «Ինդիփենդենթ» թերթում երեկ

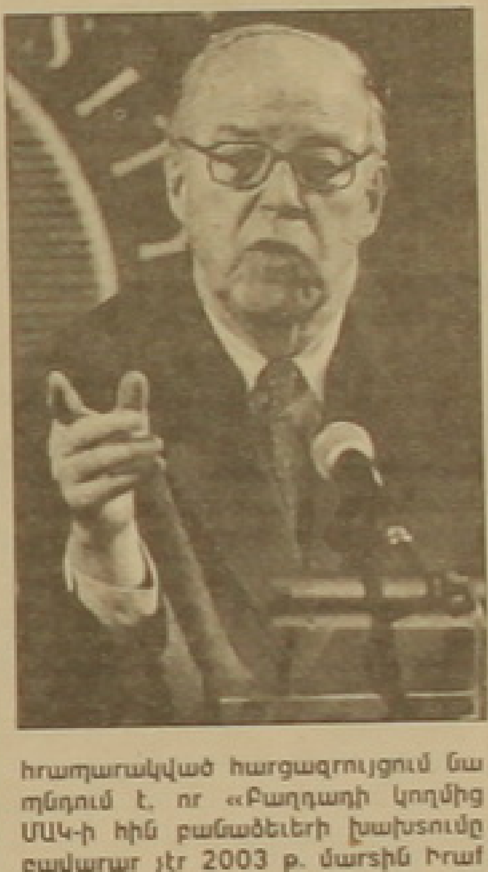

հրապարակված հարցազրույցում նա պնդում է, որ «Բաղդադի կողմից ՄԱԿ-ի հին բանաձեւերի խախտումը բավարար չէր 2003 թ. մարտին Իրաք ներխուժելն օրինականացնելու համար»: Ֆրանսպրեսը մեջբերում է Բլիքսի այն խոսքերը, թե Իրաքի դեմ ուժի գործադրում թույլատրող ՄԱԿ-ի ԱԽ նոր բանաձեւի ընդունումը միայն թույլ կտար օրինականացնել հակաիրաքյան պատերազմը:

Բլիքսի խոսքերով, Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը համանման դիրքորոշում է ունեցել մինչեւ երկրի գլխավոր դատախազ լորդ Գոլդսմիթի ելույթը, որը պատերազմի նախօրեին հայտարարեց, թե ՄԱԿ-ի ԱԽ 1441-րդ բանաձեւն իբր արդարացնում է Իրաքի դեմ ուժի գործադրումը՝ այդ երկրի կողմից միջազգային համաձայնությունների խախտման դեպքում:

ՄԱԿ-ի նախկին ավագ տեսուչը գտնում է, որ ԱԽ անդամ մյուս 13 երկրներին անտեսելով Իրաքի վրա ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի հարձակվելու փաստը կարող է դառնալ վտանգավոր նախադեպ: «Օրինակ, ԱԽ երկու անդամներ տարակարծիք են որեւէ խնդրի առթիվ: Այժմ այդ պետությունները տեսականորեն կարող են պատերազմ սկսել իրար դեմ», ասել է Բլիքսը:

Բրիտանական թերթը նշում է, որ Հանս Բլիքսի խոսքերը կարող են լուրջ հարված հասցնել վարչապետ Թոնի Բլերի վարկին եւ մեծացնել բնակչության անվստահությունը նրա հանդեպ: «Շատերը պահանջում են դատել իրաքյան վտանգն ուռճացրած Բլերին եւ Բուշին: Ես համաձայն չեմ եւ գտնում եմ, որ նրանց սպասում է քաղաքական պատիժ», ընդգծել է Բլիքսը:

Բեն Լադենին ուզում են բռնել սահմանային «էլեկտրոնային ցանցով»

Առաջիկա օրերին ամերիկացիները աֆղանա-պակիստանյան սահմանում ստեղծելու են բարդ «էլեկտրոնային ցանց», որով կփորձեն բռնել Ուսամա բեն Լադենին: Պենտագոնից ստացած տվյալների հիման վրա CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ խոսքը գերճշգրիտ սվիչների համալիրի մասին է, որոնք պետք է կասեցնեն «Ալ Կաիդայի» տեղաշարժերը սահմանամերձ շրջանում, որտեղ նա ըստ երեւույթին թաքնվում է:

Բացի դրանից, «գաղտնի որսին» կմասնակցեն օդատիեզերական հզոր միջոցներ: Վերգետնյա սենսորները եւ «Պրեդատոր» անօդաչու ինքնաթիռները կզննեն տեղանքը, իսկ ավելի բարձրից հսկողություն կիրականացնեն «Ու-2» լրտեսական օդանավերը: Բոլոր տեղեկություններն արբանյակային ցանցով ԱՄՆ կուղարկվեն օպերատիվ գործողությունների ձեռնարկման համար:

Ռազմական եւ հետախուզական շրջանակների տվյալների համաձայն, Պակիստանի բանակը վերջերս որոնողական ակտիվ գործողություններ է ձեռնարկել սահմանամերձ շրջաններում: ԱՄՆ հատուկ ծառայությունները հույս ունեն, որ հարածուն ճնշումը մոտ ժամանակներս բեն Լադենին կստիպի տեղաշարժվել եւ ի վերջո հայտնվել ստեղծվող «էլեկտրոնային ցանցում»:

Իսրայելը խմելու ջուր կստանա Թուրքիայից

Իսրայելի իշխանությունները Թուրքիայի հետ երկարաժամկետ համաձայնագիր են ստորագրել այդ երկրից քաղցրահամ ջրի մատակարարման վերաբերյալ: 20 տարվա համար նախատեսված փաստաթղթի համաձայն, Իսրայելը տարեկան կստանա 50 մլն խոր. մետր ջուր: Այդ ծավալը բավարարում է իսրայելցիների խմելու ջրի կարիքների 3 տոկոսը:

«Հաարեց» թերթի տվյալներով, համաձայնագրի նախապատրաստումը տեւել է մոտ 5 տարի: Այդ ձգձգման հիմնական պատճառը Իսրայելի ԱԳՆ-ի եւ ֆինանսների նախարարության հակամարտությունն է եղել: ԱԳՆ-ն կողմ էր դաշնակից Թուրքիայի հետ համաձայնագրի ստորագրմանը, մինչդեռ ֆինանսների նախարարությունը փաստաթուղթը համարում էր տնտեսապես անշահավետ: «Ջերուզալեմ փոստ» տվյալներով, թուրքական ջրի մատակարարումն ավելի թանկ կարժենա, քան ծովային ջրի աղազրկումը:

Միգնյուզ գործակալությունը հաղորդում է, որ տվյալ համաձայնագրի ստորագրումից որոշակի չափով կախված է եղել թուրք-իսրայելական ռազմատեխնիկական համագործակցության շարունակումը:

Խմելու ջրի աղբյուրների պակասն Իսրայելում ջրի հետ կապված լուրջ խնդիրների պատճառ է դարձել: Չնայած դրան, Իսրայելն ամեն տարի 50 մլն խմ խմելու ջուր է մատակարարում Հորդանանին:

Ջորջ Բուշի նախընտրական տեսահոլովակները զայրացրել են ամերիկացիներին

Ամերիկյան հեռուստաալիքներով նախագահ Ջորջ Բուշի նախընտրական տեսահոլովակների առաջին իսկ ցուցադրումները զայրացրել են բնակչության զգալի մասին: Տեսահոլովակներում կան Նյու Յորքում պայթեցված Առեւտրի համաշխարհային կենտրոնը պատկերող դրվագներ, որոնք առաջացրել են 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի զոհերի հարազատների եւ որոնողական-փրկարարական աշխատանքների մասնակիցների զայրույթը:

18 նահանգներում ցուցադրվող 4 տեսահոլովակներից երկուսում կարելի է տեսնել պայթեցված աշտարակների փլատակներն ամերիկյան դրոշի հետ: Այդ ֆոնի վրա ելույթ ունեցող Բուշի մասին սեպտեմբերի 11-ի զոհերից մեկի այրին CNN-ին ասել է. «Չէ որ հենց նա չկարողացավ պաշտպանել այդ օրը զոհված 3000 ամերիկացիներին»:

Ամերիկացի հրշեջների արհմիության նախագահ Հարոլդ Շեյթբերգերի խոսքերով, «երկրի պատմության մեծագույն ողբերգությանն ընտրարշավային նպատակներով անդրադառնալն անբարոյականություն է»: Մինչդեռ Սպիտակ տան մամլո քարտուղար Սքոթ Մաքլելանի կարծիքով, «սեպտեմբերի 11-ը վճռական պահ դարձավ երկրի համար... եւ միավորեց բոլոր ամերիկացիներին»:

Պ. Ռ.

«ՕՍԿԱՐԻ» ՆՈՐ ԸՆՏՐՅԱԼՆԵՐԸ

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԻՆՈՆԿԱՐ
«Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը» - «Նյու Լայն սինեմա» կինոընկերություն, պրոդյուսերներ Բերի Մ. Օսբորն, Փիթեր Ջեքսոն, Ֆրեն Ուոլշ, Թիմ Սանդերս, ռեժիսոր Փիթեր Ջեքսոն

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՌԵԺԻՍՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ
Փիթեր Ջեքսոն - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԴԵՐԱՍԱՆ
Շոն Փեն - «Խորհրդավոր գետը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԻ
Շարլիզ Թերոն - «Հրեշը»

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ԴԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԴԵՐԱՍԱՆ
Թիմ Ռոբինս - «Խորհրդավոր գետը»

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ԴԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԻ
Ռենե Զելվեգեր - «Ցուրտ լեռը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ
Ռասել Բոյդ - «Ծովերի տիրակալը. Աշխարհի ծայրին»

«Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԲՆՕՐԻՆԱԿ ՍՑԵՆԱՐ
Սոֆյա Կոպոլա - «Թարգմանության դժվարությունները»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԷԿՐԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ՍՑԵՆԱՐ
- Ֆրեն Ուոլշ, Ֆիլիպա Բոյենս, Փիթեր Ջեքսոն - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

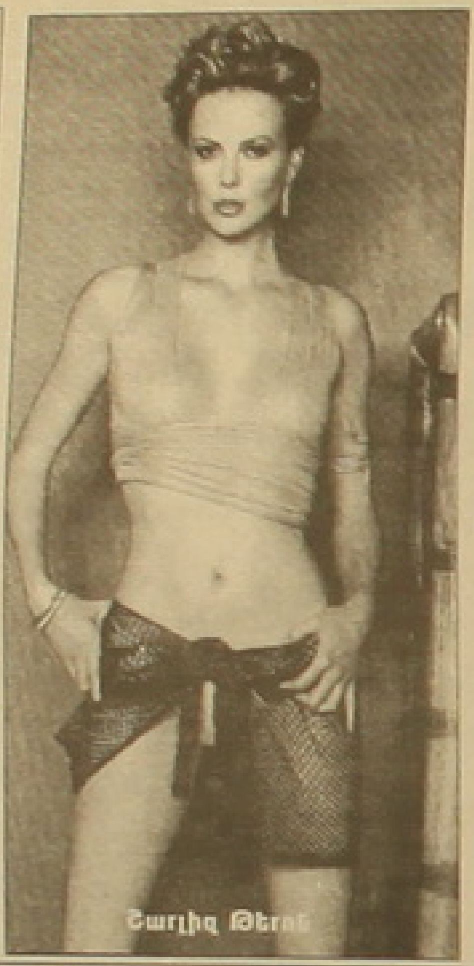
Շարլիզ Թերոն

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ ՖԻԼՄԻ ՀԱՄԱՐ
Հաուարդ Շոր - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԵՐԳ
«Into the West» - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԿԻՆՈՆԿԱՐ
«Բարբարոսների ներխուժումը», Կանադա, ռեժիսոր Դընի Արկան

ՆԿԱՐՉԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ
Գրանթ Մեյջոր, Դեն Հաննա, Ալան Լի - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԶԳԵՍՏՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄ
Նգիլա Դիքսոն - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՄՈՆՏԱԺ
Ջոն Գիլբերթ - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐ
Ռիչարդ Թեյլոր - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ ԷՖԵԿՏՆԵՐ
Ջիմ Ռայգիլ, Ջո Լեթերի, Ռենդոլ Ուիլյամ Քուք, Ալեքս Ֆանքի - «Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՀՆՉՅՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄ
«Մատանիների տիրակալը. Արքայի վերադարձը»

ՀՆՉՅՈՒՆԱՅԻՆ ԷՖԵԿՏՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՄՈՆՏԱԺ
«Ծովերի տիրակալը. Աշխարհի ծայրին»

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԼԻԱՄԵՏՐԱԺ ԱՆԻՄԱՑԻԱ
«Նեմոյին որոնելիս», ռեժիսոր Էնդրյու Սթենթոն

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՐՃԱՄԵՏՐԱԺ ԱՆԻՄԱՑԻԱ
«Հարվի Քրամփեթ», ռեժիսոր Ադամ Էլիոթ

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԻՆՈՆԿԱՐ
«Պատերազմի մշուշը», ռեժիսոր Էրոլ Մորիս

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՐՃԱՄԵՏՐԱԺ ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԻՆՈՆԿԱՐ
«Չեռնոբիլի սիրտը», ռեժիսոր Մարիան Դելեյս

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՐՃԱՄԵՏՐԱԺ ԿԻՆՈՆԿԱՐ
«Երկու զինվոր»

ՈՒՄ Է ՍԻՐՈՒՄ «ՕՍԿԱՐ» ՔԵՌԻՆ

Կինոյի լեգենդար աստղերից մեկը Մառլեն Դիտրիխը իր հուշերի գրքում հեգնանքի տողեր չի խնայել «Օսկարի» եւ ինքնագոհ կինոակադեմիայի հասցեին։ Նա թվարկել է նույնիսկ այն «ցեմենտացուցիկ» դերերի ցանկը, որոնց «Օսկարը» ապահովված է ի սկզբանե։ Այդ ցանկում առանձնակի տեղ ունեն հատկապես արատներից տառապողները, ասենք, հարբեցողները, խելագարները, կույրերը կամ համրերը։ «Որքան դերը ողբերգական լինի, այնքան «Օսկարը» հավանական է,- նկատել է Դիտրիխը։ Ողբալի արարածների կերպարները դիտվում են իբրեւ առանձնապես դժվար խաղալու համար»։ Իսկ «Օսկարի» վաղեմի թուլությունը աշխարհի ամենահին արհեստի տեր կանանց հանդեպ երկիմաստ կատակների մշտական նյութ է դարձել։ Եթե դիտարկենք, թե վերջին 10 տարում ինչ դերերի համար են «Օսկարներ» շնորհվել, լիովին ակնհայտ կդառնա, որ այս կարծիքները բնավ հեռու չեն ճշմարտությունից։

Ջեֆրի Ռաշ. «Փայլ»

1994
Դերասան. ԹՈՄ ՀԵՆՔՍ
«Օսկար» է ստացել «Ֆիլադելֆիա» ֆիլմում ՁԻԱՀ-ից տառապող արվամոլի դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ՀՈԼԻ ՀԱՆԹԵՐ
«Օսկար» է ստացել «Դաշնամուրը» ֆիլմում համրի դերակատարման համար։

1995
Դերասան. ԹՈՄ ՀԵՆՔՍ
«Օսկար» է ստացել «Ֆորեսթ Գամփ» ֆիլմում պակասամիտի դերակատարման համար։
Դերասան. ՄԱՐՏԻՆ ԼԱՆԴԱՈՒ
«Օսկար» է ստացել «Էդ Վուդ» ֆիլմում թմրամոլության գիրկն ընկած նախկին աստղ Բելա Լուգոշիի դերակատարման համար։

1996
Դերասան. ՆԻԿՈԼԱՍ ՔԵՅՋ
«Օսկար» է ստացել «Մեկնում Լաս Վեգաս» ֆիլմում հարբեցող ինքնասպանի դերակատարման համար։
Դերասան. ՔԵՎԻՆ ՍՓԵՅՍԻ
«Օսկար» է ստացել «Կասկածելի անձինք» ֆիլմում խեղանդամ ձեւացող հանցագործի դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ՄԻՐԱ ՍՈՐՎԻՆՈ
«Օսկար» է ստացել «Մեծն Աֆրոդիտե» ֆիլմում թեթեւաբարո աղջկա դերակատարման համար։

1997
Դերասան. ՋԵՖՐԻ ՌԱՇ
«Օսկար» է ստացել «Փայլ» ֆիլմում շիզոֆրենիայից տառապող դաշնակահարի դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ՖՐԵՆՍԻՍ ՄԱՔԴՈՐՄԱՆԴ
«Օսկար» է ստացել «Ֆարգո» ֆիլմում այրանման, բայց հղի ոստիկանի դերակատարման համար։

1998
Դերասան. ՋԵՔ ՆԻՔԸԼՍՈՆ
«Օսկար» է ստացել «Ավելի լավ չի լինում» ֆիլմում խենթավուն ու անհանդուրժող տղամարդու դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ՔԻՄ ԲԵՍԻՆԳԵՐ
«Օսկար» է ստացել «Լոս Անջելեսի գաղտնիքները» ֆիլմում հասարակաց կնոջ դերակատարման համար։

1999
Դերասան. ՌՈԲԵՐՏՈ ԲԵՆԻՆՅԻ
«Օսկար» է ստացել «Կյանքը հիասքանչ է» ֆիլմում որդուն համակենտրոնացման ճամբարում զվարճացնող թեթեւամիտ հոր դերակատարման համար։

2000
Դերասան. ՔԵՎԻՆ ՍՓԵՅՍԻ
«Օսկար» է ստացել «Ամերիկյան գեղեցկություն» ֆիլմում դստեր ընկերուհու հանդեպ տարփանքից տանջվող տղամարդու դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ԱՆՋԵԼԻՆԱ ՋՈԼԻ
«Օսկար» է ստացել «Ընդհատված կյանք» ֆիլմում խենթի դերակատարման համար։

2001
Դերասանուհի. ՄԱՐՇԱ ԳԵՅ ՀԱՐԴԵՆ
«Օսկար» է ստացել «Փոլոք» ֆիլմում հանճարեղ նկարչի ծեծին տառապող կնոջ դերակատարման համար։

2002
Դերասան. ԴԵՆԶԵԼ ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ
«Օսկար» է ստացել «Մարզման օր» ֆիլմում հոգեզար ոստիկանի դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ՀԱԼԻ ԲԵՐԻ
«Օսկար» է ստացել «Հրեշների պարահանդես» ֆիլմում դժբախտ մոր եւ ամուսնու դահճին սիրահարված կնոջ դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ՋԵՆԻՖԵՐ ՔՈՆԵԼԻ
«Օսկար» է ստացել «Բանականության խաղեր» ֆիլմում շիզոֆրենիկ գիտնականի տառապյալ կնոջ դերակատարման համար։

2003
Դերասան. ԱԴՐԻԵՆ ԲՐՈՈՒԴԻ
«Օսկար» է ստացել «Դաշնակահարը» ֆիլմում գետտոյի տանջահար զոհի դերակատարման համար։
Դերասանուհի. ՆԻԿՈԼ ՔԻԴՄԱՆ
«Օսկար» է ստացել դեպրեսիայից տառապող ինքնասպան գրող Վիրջինիա Վուլֆի դերակատարման համար։
Դերասան. ՔՐԻՍ ՔՈՒՓԵՐ
«Օսկար» է ստացել «Էկրանավորում» ֆիլմում անատամ մոլեռանդի դերակատարման համար
Դերասանուհի. ՔԵԹՐԻՆ ԶԻՏԱ ՋՈՆՍ
«Օսկար» է ստացել «Չիկագո» ֆիլմում ամուսնասպան կնոջ դերակատարման համար։

Ֆրենսիս Մակդորմանդ. «Ֆարգո»

ԱՐԺԵ ԴԻՏԵԼ

9 մարտի, 23.20 Շողակաթ
■ **«Տրոցկի»★**։ *Ռեժիսոր՝ Ջոզեֆ Լոուզի։ Դերերում. Ռիչարդ Բարթոն, Ալեն Դելոն, Ռոմի Շնայդեր։ Մեծ Բրիտանիա - Ֆրանսիա - Իտալիա, 1972։*
Տարագիր հեղափոխականի պատվիրված սպանության պատմությունն է։

9 մարտի, 00.20 Հ2
■ **«Մահվան սար»★**։ *Ռեժիսոր՝ Լորենս Քազդան։ Դերերում. Ուիլյամ Հըրթ, Քեթլին Թըրներ, Միքի Ռուրկ։ ԱՄՆ, 1981։*
Ճակատագրական կինը երիտասարդ փաստաբանին դրդում է սպանել ամուսնուն։

11 մարտի, 22.00 Հ1
■ **«Կաֆկա»★★**։ *Ռեժիսոր՝ Սթիվն Սոդերբերգ։ Դերերում. Ջերեմի Այրոնս, Թերեզա Ռասել, Արմին Մյուլեր-Շտալ, Երոեն Քրաբե։ ԱՄՆ, 1990։*
Ֆանտազիա՝ մոդեռնիստ գրողի գործերի մոտիվներով եւ հենց իր մասնակցությամբ։

14 մարտի, 08.00 Հ1
■ **«Երաժշտության հնչյունները»★**։ *Ռեժիսոր՝ Ռոբերտ Ուայզ։ Դերերում. Ջուլի Էնդրյուս, Քրիստոֆեր Փլամեր։ ԱՄՆ, 1965։*
Սենտիմենտալ մյուզիքլ, որին շնորհվել է 5 «Օսկար»։

14 մարտի, 22.10 Հ1 Երեւան
■ **«Յոթ սամուրայ»★★**։ *Ռեժիսոր՝ Ակիրա Կուրոսավա։ Դերերում. Տակաշի Սիմուրա, Տոսիրո Միֆունե։ Ճապոնիա, 1954։*
Սամուրայները գյուղացիներին պաշտպանում են ավազակների ասպատակությունից (Վենետիկի փառատոնի գլխավոր մրցանակ, «Օսկար»)։

14 մարտի, 24.00 Հ1
■ **«Զբոսայգում՝ ոտաբոբիկ»★**։ *Ռեժիսոր՝ Ջին Սաքս։ Դերերում. Ջեյն Ֆոնդա, Ռոբերտ Ռեդֆորդ։ ԱՄՆ, 1967։*
Սիրո պատմություն՝ ըստ Նիլ Սայմոնի պիեսի։

Էջը պատրաստեց ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Մարզական

www.azg.am

Տրիպոլին կհյուրընկալի շախմատիստներին

Կանանց առաջնության հարցում առայժմ պարզություն չկա

Նոկաուտ համակարգով շախմատի աշխարհի տղամարդկանց առաջնությունը կանցկացվի այս տարվա մայիսի 8-ից հունիսի 2-ը Լիբիայի մայրաքաղաք Տրիպոլիում: Այս մասին համաձայնություն է կայացվել Տրիպոլիում ՖԻԴԵ-ի նախագահի Կիրսան Իլյումժինովի եւ երկրի նախագահի Մուամար Կադաֆիի հանդիտման ժամանակ: Լիբիայի առաջնորդ Մուամար Կադաֆին, Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնին եւ բուդդայականների հոգեւոր առաջնորդ Դալայ Լաման աշխարհի առաջնության բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ խորհրդանշական առաջին քայլերը կկատարեն:

Աշխարհի հերթական առաջնությանը կմասնակցեն 128 շախմատիստներ, որոնք վիճակահանությամբ զույգեր կկազմեն եւ 2 պարտիայից (իսկ հավասար արդյունքների դեպքում լրացուցիչ մրցախաղում) բաղկացած մրցախաղում կորոշեն հաջորդ փուլի մասնակիցներին: Մրցաշարի արդյունքներով 1 մլն 508 հազար դոլարը կբաշխվի 128 մասնակիցների միջեւ: Ընդհանուր առմամբ Լիբիայի ազգային օլիմպիական կոմիտեն մինչեւ մայիսի 15-ը պետք է ՖԻԴԵ-ի հաշվին փոխանցի 2,2 մլն դոլար: Մնացած գումարով նախատեսվում է պատվիրել հատուկ մրցանակ ոսկյա գավաթ, որը կհանձնվի աշխարհի չեմպիոնին: Ընդ որում, 3 անգամ անընդմեջ աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսին արժանացած շախմատիստին գավաթը կհանձնվի ընդմիջ:

Քանի որ Լիբիայի եւ Իսրայելի միջեւ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատված չեն, ուստի ՖԻԴԵ-ի նախագահը խնդրանքով դիմել է Մուամար Կադաֆիին առաջնության մասնակից իսրայելցի 3 շախմատիստներին մուտքի թույլտվություն տալ: Եթե խնդրանքը մերժվի, ապա իսրայելցի շախմատիստներն առաջնության մի խումբ մասնակիցների հետ իրենց հանդիպումները կանցկացնեն Մալթայում, ընդ որում ծախսերը հոգալու է Լիբիան: Ինչպես հայտնի է, նոկաուտ համակարգով աշխարհի առաջնության հաղթողը պետք է մրցի Գարի Կասպարովի հետ: Վիետնամի վարչապետ Ֆան Վան Կխայն առաջարկել է այդ մրցամարտն անցկացնել Հանոյում: Մրցաշարի մրցանակային հիմնադրամը կկազմի 2 մլն դոլար: Գարի Կասպարովն արդեն տվել է համաձայնությունը մրցամարտը Հանոյում անցկացնելու վերաբերյալ: Այդ մրցամարտը նախատեսված է 2005 թ. հունվար-փետրվար ամիսներին: Հանոյի մրցավեճի հաղթողն աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի կոչման համար հետագայում պետք է մրցի Կրամնիկ-Լեկո մրցախաղի հաղթողի հետ:

Ինչ վերաբերում է աշխարհի կանանց առաջնությանը, ապա հարցը դեռեւս վերջնական լուծում չի ստացել: Դեռեւս անցյալ տարի ՖԻԴԵ-ի հասցեով ուղարկված պաշտոնական նամակում Վրաստանի շախմատի ֆեդերացիայի նախագահի եւ երկրի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի անունից պատրաստակամություն էր հայտնվել աշխարհի կանանց առաջնությունը 2004 թ. մայիս-հունիսին կազմակերպելու հարցում: Սակայն իշխանափոխությունից հետո առայժմ Վրաստանից կոնկրետ առաջարկ չի ստացվել: Օրերս ՖԻԴԵ-ի նախագահն այդ հարցով խոսել է Աջարիայի ղեկավար Ասլան Աբաշիձեի հետ, որը խոստացել է մրցաշարը կազմակերպել Բաթումում եւ տրամադրել անհրաժեշտ մրցանակային գումարը: Հակառակ դեպքում առաջնությունը պատրաստ է կազմակերպել Արաբական Միացյալ էմիրությունները: Այնպես որ, ամեն դեպքում կանայք եւս այս տարի ի հայտ կբերեն աշխարհի հերթական չեմպիոնուհուն:

Մելլերն ավարտում է ելույթները

Ֆուտբոլի աշխարհի 1990 թ. չեմպիոն Անդրեաս Մելլերը վճռել է ավարտել ելույթները մեծ ֆուտբոլում: 36-ամյա ֆուտբոլիստն օրերս ազատվել է Ֆրանկֆուրտի «Այնտրախտից»: Թեեւ մինչեւ մրցաշրջանի ավարտը պայմանագիր ուներ ակումբի հետ: Վերջին շրջանում փորձառու վետերանը հազվադեպ էր տեղ գրաղեցնում թիմի հիմնական կազմում, ուստի որոշեց ավարտել ելույթները: Ֆուտբոլային իր երկարատեւ գործունեության ընթացքում Մելլերը բունդեսլիգայում անցկացրել է 429 հանդիպում եւ խփել է 110 գնդակ: Բացի «Այնտրախտից», Մելլերը խաղացել է նաեւ Դորտմունդի «Բորուսիայում» եւ «Շալկե-04» թիմերում:

Օուենն առայժմ պայմանագիր չի կնքի

Անգլիական «Լիվերպուլի» ղեկավարությունը պատրաստ է իր առաջատար ֆուտբոլիստներից մեկին՝ Մայքլ Օուենին շաբաթական 100 հազար ֆունտ ստեռլինգ վճարել, միայն թե նա մնա թիմում: Առայժմ Մայքլ Օուենը չի շտապում նոր պայմանագիր կնքել: Նա բազմիցս սպառնացել է, որ եթե «Լիվերպուլն» ընթացիկ առաջնության արդյունքներով չեմպիոնների լիգայի ուղեգիր չնվաճի, ապա ինքը կհեռանա թիմից: Ակումբի ղեկավարությունը ֆուտբոլիստին առաջարկում է մինչեւ 2006 թ. նոր պայմանագիր կնքել, սակայն Օուենը այդ հարցին որոշել է անդրադառնալ միայն մրցաշրջանի ավարտից հետո, երբ հայտնի կդառնան թիմի ելույթների արդյունքները: Եթե Օուենն ընդունի առաջարկը, ապա աշխարհում ամենաբարձր վարձատրվող ֆուտբոլիստներից մեկը կհանդիսանա: Իսկ առայժմ Օուենով հետաքրքրվում են Մադրիդի «Ռեալն» ու «Բարսելոնը»:

Տիտովը չի մասնակցի ՌԴ առաջնության առաջին շրջանին

Ռուսաստանի ֆուտբոլային միությունը «Սպարտակի» հարձակվող Եգոր Տիտովին որակազրկել է 6 ամսով: Որակազրկման ժամկետը հաշվվելու է այս տարվա հունվարի 22-ից: Այսպիսով, Եգոր Տիտովը, որն ՈՒԵՖԱ-ի կողմից որակազրկվել էր մեկ տարով, ստիպված կլինի բաց թողնել ՌԴ ֆուտբոլի առաջնության 1-ին շրջանն ու երկրորդ շրջանի առաջին հանդիպումները: Նա կարող է խաղադաշտ դուրս գալ հուլիսի 24-ին, առաջնության 18-րդ տուրի «Կուբանի» հետ խաղում: «Սպարտակի» բժիշկ Արտյոմ Կասուլինը, որը Տիտովին բռնանտան էր տվել, որակազրկվել է 2 տարով:

Բանակցություններ Նեդվեդի հարցով

Անգլիական «Չելսին» պայքարում է Եվրոպայի 2003 թ. լավագույն ֆուտբոլիստ Պավել Նեդվեդին իր շարքերում ընդգրկելու համար: Այդ հարցով անգլիական ակումբի ներկայացուցիչները բանակցում են «Յուվենտուսի» հետ: Ռոման Աբրամովիչը պատրաստ է «Ոսկե գնդակի» դափնեկրի համար վճարել 30 մլն եվրո, մինչդեռ «Ծեր սինյորայի» ղեկավարությունը պահանջում է 40 մլն եվրո: Բացառված չէ, որ կողմերը համաձայնության գան 35 մլն եվրոյի շուրջ: Հնարավոր է նաեւ այլ տարբերակ՝ Նեդվեդի փոխանակումը արգենտինացի էռնան Կրեսպոյի հետ որոշակի լրավճարով: Վերջինս «Չելսիում» այդպես էլ չգտավ իր խաղը, մինչդեռ Իտալիայում իրեն շատ վստահ էր զգում: «Յուվենտուսում» արգենտինացին կարող է փոխարինել Դավիթ Տրեզեգեին, եթե վերջինս եւս ցանկանա հեռանալ թիմից: Նեդվեդով հատկապես շահագրգռված է Սվեն-Գորան Էրիկսոնը, որը հնարավոր է մրցաշրջանի ավարտից հետո փոխարինի «Չելսիի» գլխավոր մարզիչ Կլաուդիո Ռանյերիին:

Քաթարի հավաքականը կուժեղացվի օտարերկրացիների հաշվին

Քաթարի իշխանությունները լուրջ քայլեր են ձեռնարկում ֆուտբոլի ազգային հավաքականի կազմը համաշխարհային ֆուտբոլի հանրահայտ «աստղերով» ամրապնդելու ուղղությամբ: Բացի «Վերդեր» բրազիլացի հարձակվող Այլտոնից, Քաթարի իշխանությունները պատրաստ են քաղաքացիություն շնորհել ֆրանսիացի 5 ֆուտբոլիստների՝ Ժան Կլոդ Դարշեւիլին («Բորդո»), Ֆրեդերիկ Պիկյոնին («ՌեՆ»), Ստեֆան Զիանիին («Նանտ»), Յան Լյաշուերոյին («Օսեր») եւ Վալերյեն Իզմայիլին («Վերդեր»): Նրանք բոլորն էլ Ֆրանսիայի հավաքականում երբեք չեն խաղացել, ուստի հնարավորություն ունեն ուժեղացնելու Քաթարի հավաքականի կազմը: Առայժմ ֆրանսիացի ֆուտբոլիստները խորհում են ստացված առաջարկի շուրջ: Քաթարի օրենքները թույլատրում են երկքաղաքացիությունը: Բացի այդ, երկրի քաղաքացի դառնալու համար բնավ էլ պարտադիր չէ իսլամ ընդունել:

ՇԱԽՄԱՏ

Հաղթողին կանվանի ավարտական տուրը

Լինարեսի շախմատի մրցաշարը մոտենում է վերջնագծին: Նախավերջին 13-րդ տուրում ուշադրության կենտրոնում առաջատարների շարքում գտնվող Կասպարովի եւ Թոփալովի մրցավեճն էր: Հաղթանակի դեպքում մրցակիցներից յուրաքանչյուրը հիանալի հնարավորություն կստանար պայքարելու մրցաշարի հաղթողի տիտղոսի համար: Սակայն Կասպարովը ծեռքից բաց թողեց հաղթելու հիանալի հնարավորությունը: Երկուստեք ցայտնոտում Թոփալովին հաջողվեց հավերժական շախի միջոցով պարտիան ավարտել ոչ-ոքի:

Շատ արագ խաղաղ դաշն կնքեցին Լեկոն ու Վալյեխոն: Նայդորֆի տարբերակում իսպանացի շախմատիստը գրոհը զարգացնելու լավ հեռանկարներ էր ստացել, սակայն ընդունեց 19-րդ քայլում մրցակցի առաջարկած հաշտությունը: Առաջինը մրցաշարն ավարտեց 16-ամյա Թեյմուր Ռաջաբովը, որը 2-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց պարտության մատնելով Շիրովին: Այդ հաղթանակի շնորհիվ Ռաջաբովը միավորներով (6) հավասարվեց Կասպարովին ու Լեկոյին: Աղյուսակը 6,5 միավորով գլխավորում է Կրամնիկը: 5,5 միավոր ունի Թոփալովը, 4,5-ական՝ Վալյեխոն ու Շիրովը: Ավարտական տուրում կկայանան հետեւյալ հանդիպումները. Թոփալով-Կրամնիկ, Կասպարով-Վալյեխո, Լեկո-Շիրով:

«Մանչեսթր յունայթեդը» Եվրոպայի ամենահարուստ ակումբն է

Անգլիայի չեմպիոն «Մանչեսթր յունայթեդը» գլխավորում է Եվրոպայի ամենահարուստ ակումբների ցանկը: Բրիտանական «Դելոյթ» աուդիտորական ընկերության հաշվետվության համաձայն անցյալ տարի անգլիական ակումբը 167,83 մլն ֆունտ ստեռլինգ է վաստակել: Այդ գումարը 22 մլն-ով ավելի է, քան 2-րդ տեղում ընթացող «Յուվենտուսի» եկամուտը, որը 2003 թ. վաստակել է 145,75 մլն ֆունտ ստեռլինգ:

Եվրոպայի ամենահարուստ ակումբների հնգյակում տեղ են զբաղեցրել նաեւ իտալական «Միլանը» (133,66 մլն ֆունտ), Մադրիդի «Ռեալը» (128,5 մլն ֆունտ) եւ Մյունխենի «Բավարիան» (108,6 մլն ֆունտ): Ամենահարուստ 20 ակումբների ցանկում բոլորից շատ ներկայացուցիչ ունի Անգլիան (7 թիմ): Ցուցակում տեղ են զբաղեցրել նաեւ «Արսենալը», «Լիվերպուլը», «Նյուքասլը», «Չելսին», «Տոտենհեմն» ու «Լիդսը»: Շոտլանդիան ներկայացնում է «Սելթիկը», որը գրավում է 18-րդ տեղը: Ֆրանսիայի չեմպիոն «Լիոնը» 19-րդ հորիզոնականում է:

Արդարացի վճիռ

Աշխարհի նախկին չեմպիոն Մայք Թայսոնն իրեն մեղավոր է ճանաչել հասարակական կարգը խախտելու համար: Հիշեցնենք, որ Նյու Յորքի հյուրանոցներից մեկի նախասրահում Թայսոնը ծեծի էր ենթարկել երկու երիտասարդների, որոնք, ըստ բռնցքամարտիկի, անպատվել էին իրեն: Այս գործով դատավարության ընթացքում Թայսոնն իրեն ի վերջո մեղավոր է ճանաչել: Սկզբնական շրջանում այդ արարքի համար նախատեսվում էր Թայսոնին մեկ տարվա ազատազրկման ենթարկել, սակայն, հաշվի առնելով նրա խոստովանելը, դատարանն ավելի մեղմ պատիժ նշանակեց: Նա պետք է 100 ժամ հասարակական հանրօգուտ աշխատանքով զբաղվի՝ երեխաներին անհատույց բռնցքամարտի գաղտնիքները սովորեցնի: Թայսոնի փաստաբանի կարծիքով, դա արդարացի վճիռ էր:

Մոսկվայի քաղաքապետարանը ֆուտբոլային թիմ կունենա

Մոսկվայի «Տորպեդո-Մետալուրգի» բազայի վրա ստեղծվում է «Մոսկվա» ֆուտբոլային ակումբը, որի հոգաբարձուների խորհուրդը գլխավորելու է ՌԴ մայրաքաղաքի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովը: Ակումբի «Տորպեդո-Մետալուրգ»-ի (ԱԱ) «Ինտերնա...» ընկերությունը գնեց թիմը ԶԻԼ ավտոգործարանից՝ ակումբը վերանվանելով «Տորպեդո-Մետալուրգ», նախատեսում էր նաեւ ձեռք բերել «Տորպեդո» մարզադաշտը: Եվ ահա, Մոսկվայի քաղաքապետը պատրաստ է

նախագահը կլինի «Նորիլսկի նիկելի» գլխավոր տնօրեն Միխայիլ Պրոխորովը: Առայժմ հայտնի չէ, թե արդյոք կփոխվե՞ն նաեւ ակումբի բաժնետերերը: Ինչպես հայտարարել է «Տորպեդո-Մետալուրգի» գլխավոր մենեջեր Յուրի Բելոուսը, որը նոր թիմում էլ պահպանել է իր պաշտոնը, ակումբի զարգացման քաղաքականությունն այժմ պետք է որոշի Մոսկվայի կառավարությունը: Սակայն դժվար թե Մոսկվան կարողանա ֆինանսավորել նորաստեղծ ակումբը, որի տարեկան բյուջեն 10 մլն եվրոյից ավելի է: Համենայն դեպս, ըստ Մոսկվայի քաղաքային դումայի նախագահ Վլադիմիր Պլատոնովի, քաղաքի այս տարվա բյուջեում նման ծախսեր նախատեսված չեն:

Յուրի Լուժկովի վերաբերմունքը ֆուտբոլի նկատմամբ վաղուց է հայտնի: Երբ անցյալ տարի «Նորիլսկի նիկելի» տարածք հատկացնել նոր մարզահամալիրի կառուցման համար, որը պետք է ընդգրկի մարզադաշտը, հյուրանոցն ու առեւտրի կենտրոնը: Նոր մարզադաշտը նախատեսված է լինելու 40 հազար հանդիսականի համար: Այն նախատեսվում է կառուցել 2 տարում: Կառույցի վրա կծախսվի մոտ 60 մլն եվրո: Նման ձեւով Յուրի Լուժկովն իր ավանդը կներդնի «Նորիլսկի նիկելի» հետ ձեռնարկած նոր գործում: Յուրի Լուժկովը նորաստեղծ ակումբի ղեկավարության առջեւ խնդիր է դրել առաջատար դիրքեր գրավել ռուսական ֆուտբոլում՝ հետագայում դուրս գալով միջազգային մրցասպարեզ: Կհաջողվի՞ իրականացնել քաղաքապետի առաջադրանքը, ցույց կտա ժամանակը:

Էջը պատրաստեց
ԱՐՈՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԺՎԱՆԻԱՅԻ ՀԵՏ

«Հայաստանում արվող սադրիչ հայտարարությունները աննկատ չեն անցնում Վրաստանի համար»

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է Վրաստանի համար ավելի ցավոտ խնդրին՝ աբխազական հակամարտությանը, ապա, ըստ Ժվանիայի, Աբխազիայի հարցում ծրագիրը շատ պարզ է: Պետք է տարվեն եռանդուն բանակցություններ: «Մենք սպասում ենք, թե ինչ կձեռնարկի Ռուսաստանը: Վրաստանը պետք է ավելի կազմակերպված լինի: Հռոմեական այն ասացվածքը, թե խաղաղություն ես ուզում, պատրաստվիր պատերազմի, միայն գեղեցիկ արտահայտություն չէ»: Վրաստանի վարչապետի խոսքերով, հակառակ կողմը պետք է հասկանա, որ ընտրությունների չկայացման դեպքում Թբիլիսին «կձեռնարկի» ուրիշ միջոցներ: Թե ինչպիսին կլինեն այդ միջոցները, վարչապետը չմանրամասնեց:

Հարավային Օսիայի առնչությամբ Զուրաբ Ժվանիան նախորդներից տարբեր կարծիք ուներ: «Ես համարում եմ, որ ցխինվալյան տարածաշրջանում իրավիճակն ընդհանուր առմամբ կոնֆլիկտ որակելն այնքան էլ ճիշտ չէ», նշեց վարչապետը: «Ես բազմիցս եղել եմ այնտեղ, այդ բլում՝ առանց լրացուցիչ պաշտպանության: Ես գիտեմ, որ վրացիներն ու օսերը ապրում են համերաշխ: Շարքային մարդկանց մակարդակում հակամարտությունը սպառված է, այնտեղ ատելություն չկա: Ցավոք, Աբխազիայում իրադրությունը հեռու է այս վիճակից»:

Ըստ Վրաստանի վարչապետի, Հարավային Օսիայի հարցում պարզապես պետք է ամեն ինչ իր տեղը դնել, ասել քաղաքական լիդերներին, որ հակամարտությունն ավարտված է: «Այնտեղ պետք չեն խաղաղարարներ, պետք չեն զինված ուժեր, որոնք կհսկեն վրացիներին օսերից եւ հակառակը»:

Անդրադառնալով Վրաստանի նախագահ Սաակաշվիլու Հայաստան կատարելիք այցի հետաձգման պատճառներին, Զուրաբ Ժվանիան նշեց. «Մեզ շատ է տխրեցնում այն, ինչ հաճախ հնչում է հայկական մամուլի որոշ միջոցներով, մասնավորապես, մեզ համար աննկատ չանցան Դաշնակցության սադրիչ հայտարարությունները»:

Նման հայտարարությունները, Ժվանիայի ներկայացմամբ, չեն կարող աննկատ անցնել, քանի որ Դաշնակցությունը կառավարող կոալիցիայի անդամ է: Բայց, Ժվանիայի հավաստմամբ, Սաակաշվիլու այցի հետաձգումը կապված չէր այս հարցերի հետ: «Մի քանի օր հետաձգվող այցերը որպես կանոն կապված են լինում տեխնիկական խնդիրների հետ»:

Կան հարցեր, որոնք, ըստ Զուրաբ Ժվանիայի, անհանգստացնում են Վրաստանի հայերին: Վրաստանի իշխանություններին էլ անհանգստացնում է այն, ինչ հնչում է Երեւանում: Սակայն Ժվանիան վստահ է, որ նման հարցերի մասին պետք է բաց խոսել եւ թույլ չտալ, որ առանձին հայտարարությունները փչացնեն Վրաստանի եւ Հայաստանի հարաբերությունները:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանից ներմուծվող էլեկտրաէներգիայի սակագների փոփոխությանը եւ, փոխադարձաբար, Վրաստանի տարածքով տարանցիկ ճանապարհների համար Հայաստանի կողմից տրվող վճարների բարձրացմանը, ապա, Ժվանիայի խոսքերով, իր վերջին այցելության ժամանակ հայկական կողմի խնդրանքով Վրաստանը իջեցրել է Վրաստանի երկաթուղով բեռնափոխադրումների սակագինը: Վարչապետը նաեւ հայտնեց, որ Վրաստանը պատրաստ է շարունակել այս հարցերի քննարկումը հայկական կողմի հետ:

Վրաստանում հայկական հուշարձանների վիճակի ու պահպանության առնչությամբ Զուրաբ Ժվանիան նշեց, որ դրանք էլ Վրաստանի մշակութային հարստության մի մասն են: Ուստի Վրաստանը այդ մշակութային ժառանգությանը վերաբերվում է եւ պետք է վերաբերվի այնքան հոգատար, որքան որեւէ այլ մշակույթի, որ տեղակայված է Վրաստանի տարածքում: «Մեզ համար արժեքավոր է, որ Թբիլիսիում են հայ գործիչների պանթեոնը եւ էլի ուրիշ հուշարձաններ», ավելացրեց Ժվանիան:

Ինչ վերաբերում է Վրաստանում հողային ռեֆորմների ժամանակ ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ տեղ գտած անարդարություններին, ապա, Ժվանիայի խոստովանությամբ, սխալներ շատ են եղել, բայց դրանք չեն եղել միայն ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ: Շատ բողոքներ են ստացվել նաեւ այլ շրջաններից: Ներկայումս կառավարությունն աշխատում է այդ հարցերի լուծման ուղղությամբ:

Ազգային փոքրամասնությունների հետ կապված մեկ այլ՝ անջատողականության հարցի կապակցությամբ Վրաստանի վարչապետը կարեւորեց տարածաշրջանային համագործակցությունը: Ժվանիայի կարծիքով, Սաակաշվիլին Ալիեւի եւ ապա Քոչարյանի հետ կխոսի այդ հարցի մասին: «Ես կարծում եմ, որ Հարավային Կովկասի երկրների նախագահները ուժեղ կամք կդրսեւորեն այս հարցերը քայլ առ քայլ լուծելու համար», նշեց Ժվանիան:

Վրաստանի ներքին հարցերի, օրինակ, վարչական բաժանման կապակցությամբ Ժվանիան տեղեկացրեց, որ կան ֆեդերալիզացիայի կամ ռեգիոնալիզացիայի մոդելների տարբերակներ, բայց անձամբ իր համար նախընտրելի է շրջանային բաժանումը:

Այս օրերին Վրաստանում նկատվում է ազգային արժույթի կայունացում դոլարի համեմատությամբ: Ըստ Ժվանիայի, դոլար-լարի հարաբերություններում ոչ թե դոլարն է արժեզրկվում, այլ լարին ամրապնդվում է: Դա կապված է Վրաստանի կառավարության կոշտ ֆիսկալ քաղաքականության հետ՝ «հավաքելու համար այն հարկերը, որ պետք է հավաքվեն»: Ազգային արժույթի կայունացումը Ժվանիայի խոսքերով, վրացական տնտեսության, ֆինանսական համակարգի կայունության ցուցանիշ է: Այն, որ վրացական արժույթը արժեւորվում է դոլարի նկատմամբ, վարչապետի կարծիքով, կապված է Վրաստանում հարկերի հավաքման կտրուկ աճի հետ:

Հ.Գ. Իմիջիայլոց, Վրաստանի վարչապետ Զուրաբ Ժվանիայի սիրելի կոմպոզիտորը Մոցարտն է:

Ցավակցություն

Հայաստանի ժուռնալիստների միությունը խորապես վշտացած է միության անդամ, Մարշալ Բաղրամյան հիմնադրամի նախագահ **ԼԵՎՈՆ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻ** մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցում է հանգուցյալի հարազատներին:

Կանանց տոնի առթիվ «Բրիտանական ավիաուղիների» մրցանակը բաժին հասավ «Կենտրոն» հեռուստատեսության լրագրող Իվետա Տոնոյանին

Երեկ «Բրիտանական ավիաուղիների» երեւանյան գրասենյակը հյուրընկալել էր ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչներին: Այս տարի նույնպես Մարտի 8-ի՝ կանանց տոնի առթիվ գրասենյակը միայն կին լրագրողներին էր հրավիրել ընդունելության:

«Բրիտանական ավիաուղիների» երեւանյան գրասենյակի առեւտրային մենեջեր Սիմոն Ավագյանը ջերմ խոսքեր ու բարի մաղթանքներ հղեց ներկաներին եւ հրավիրեց մասնակցելու ամենամյա վիճակահանությանը, որի ժամանակ խաղարկվեց 1 անվճար Երեւան-Լոնդոն-Երեւան չվերթի տոմս: Օրվա երջանիկը դարձավ «Կենտրոն» հեռուստատեսության լրագրող Իվետա Տոնոյանը, որն էլ անակնկալի գալով՝ երջանկությունից հուզվել ու չէր հավատում իր հաջողությանը:

Պրն Ավագյանը տեղեկացրեց, որ արդեն 6 տարի Երեւանում գործող գրասենյակն իրականացնում է կանոնավոր ուղիղ չվերթեր Երեւան-Լոնդոն-Երեւան եւ իր գործունեությամբ ՀՀ տարածքում գործող ավիատոմսեր իրացնող գրասենյակների հետ նպաստում է զբոսաշրջության զարգացմանը, երկկողմանի ուղեւորահոսքի օր-օրի (20 տոկոս) աճին՝ կապված նաեւ տարանցիկ ուղեւորների թվի ավելացման եւ ենթակառուցվածքների զարգացման հետ: Պրն Ավագյանը նշեց նաեւ, որ իրենց տարեկան ծրագրային հաշվետվությունում տեղ են գտել նաեւ մշակութային մի շարք միջոցառումներ:

Լրագրողները մեծ բավականություն ստանալով ընդունելությունից, նվերներով ու ծաղիկներով հրաժեշտ տվեցին՝ կրկին հանդիպելու ակնկալիքով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԱՄՆ փոխդեսպան Վիվիան Ուոքերն ինտերնետային ճեպազրույցի միջոցով ՀՀ բնակչության հետ քննարկում է հասարակության մեջ կանանց դերի բարձրացման խնդիրը

Մարտի 9-ին, ժամը 15-ին Այրեքսն անցկացնելու է ինտերնետային ճեպազրույց՝ (չաթ) նվիրված կանանց միջազգային օրվան: Այս միջոցառումը կազմակերպվում է Այրեքսի կողմից իրականացվող ինտերնետի մատչելիության եւ ուսուցման ծրագրի (Այթիփիփ) շրջանակում, իսկ միջոցառմանը մասնակցում են հասարակական կազմակերպությունների կին առաջնորդները, ինչպես նաեւ հասարակության այլ անդամներ, որոնք հանդես են գալիս ի պաշտպանություն կանանց իրավունքների եւ հանուն կանանց աշխատատեղերի ստեղծման: Մասնակիցներն ԱՄՆ-ում եւ Հայաստանում հասարակության մեջ կանանց դերի բարձրացման մասին իրենց հարցերը կարող են ուղղել ԱՄՆ փոխդեսպան տկն Վիվիան Ուոքերին:

Տկն Ուոքերը, որպես ԱՄՆ դիվանագիտական ծառայության ներկայացուցիչ, ունի միջազգային գործունեության մեծ փորձ, որի ընթացքում նա զբաղվել է տարածաշրջանային կապերի զարգացման եւ խթանման աշխատանքներով եւ վերահսկել է փոխանակման եւ դրամաշնորհային նոր ծրագրերի ստեղծման աշխատանքները մի շարք երկրներում, օրինակ՝ Մարոկկոյում, Հայիթիում, Թունիսում, Ղազախստանում, Տաջիկստանում, Թուրքմենստանում, իսկ ներկայումս նաեւ Հայաստանում:

Ինտերնետի մատչելիության եւ ուսուցման ծրագիրը (Այթիփիփ) ֆինանսավորում է ԱՄՆ-ի պետդեպարտամենտի կրթական եւ մշակութային հարցերի գրասենյակը եւ իրականացվում է Այրեքսի կողմից:

Առավել մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ինտերնետի մատչելիության եւ ուսուցման ծրագրի ուսուցման հարցերով կոորդինատոր Աննա Առաքելյանին էլեկտրոնային փոստով (arakelyana@irex.am) կամ հետեւյալ հասցեով.

Թեքեյան կենտրոն
ք. Երեւան, Խանջյան փ. 50
Հեռ.՝ (3741) 57-58-23
Ֆաքս՝ (3741) 57-16-31
Էլ. փոստ՝ irex@irex.am
http://iatp.irex.am

вклад Нарекаци
Мудрость истории

- 1 месяц - 5% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - в течение 1 часа и начислением 2% годовых

вклад Хоренаци
Правота разума

- 3 месяца - 6% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - начисление 2% в течение 1 месяца, 3% - в течение 2 месяца, 4% - в течение 3 месяца
- при пролонгации - подарок "ArCa Classic"

вклад Ширакаци
Сила красоты

- 6 месяцев - 7% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

вклад Маштоц
Величие любви

- 12 месяцев - 8% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- ежемесячная капитализация или выплата процентов
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

ЮНИБАНК | 53 98 70

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD	USD, EURO	
		До 20 млн.	До 10.000	От 10.001 до 30.000
до востребования		0*	0*	
31 – 90 дней	в конце срока	7,5	5	5,5
	ежемесячно	7	4,5	5
91 – 182 дня	в конце срока	8	6	6,5
	ежемесячно	7,5	5,5	6
183 – 364 дня	в конце срока	8,5	7	7,5
	ежемесячно	8	6,5	7
365 дней и более	в конце срока	9	7,5	8
	ежемесячно	8,5	7	7,5

Вклады превышающие 20 млн. AMD или 30 тыс. USD, EURO и/или сроком более 550 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе
Минимальная сумма срочных депозитов
- 50 000 AMD
- 100 USD, EURO

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

Центральный офис:
г. Ереван, ул. Амирян 12
тел: (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am

Филиалы в г. Ереване:

Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) 542431

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) 776627

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) 261838

Филиалы в Армении:

Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) 40872

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел: (37441) 33055

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը 3000 Ստորագրված է տպագրության 05. 03. 2004 Գինը՝ 100 դրամ